

108E JAARGANG NUMMER 9 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • SEPTEMBER 2008

Liahona

Door
de Geest
leren,
p. 16

Je getuigenis
gebruiken om
beslissingen
te nemen,
p. 10

Jeugdwerklessen
voor volwassenen,
pp. 39, 42

Als de profeet
tot jou sprak,
p. K2

September 2008 108e jaargang Nummer 9
LIAHONA 02289 120

Officiële Nederlandse uitgave van De Kerk van
Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Het Eerste Presidium: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring,
Dieter F. Uchtdorf

Het Quorum der Twaalf Apostelen: Boyd K. Packer,
L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott,
Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar,
Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson

Verantwoordelijk redacteur: Spencer J. Candie

Adviseurs: Gary J. Coleman, Kenneth Johnson,
Yoshihiko Kikuchi, W. Douglas Shumway

Hoofdirecteur: David L. Frischknecht

Directeur redactie: Victor D. Cave

Senior redacteur: Larry Hiller

Directeur grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Hoofdirecteur: R. Val Johnson

Assistent-hoofdirectrice: Jennifer L. Greenwood

Mederedacteurs: Ryan Carr, Adam C. Olson

Assistent-redactrice: Susan Barrett

Redactiemedewerkers: Christy Banz, Linda Stahle Cooper,
David A. Edwards, LaRene Porter Gaunt, Carrie Kasten, Jennifer
Maddy, Melissa Merrill, Michael R. Morris, Sally J. Odekerk,
Judith M. Paller, Joshua J. Parkey, Jan U. Pinborough, Richard M.
Romney, Don L. Searle, Janet Thomas, Paul VanDenBergh,
Julie Wardell

Directiesecretaresse: Laurel Teuscher

Leidinggevend art-director: M. M. Kawasaki

Art-director: Scott Van Kampen

Productiemanager: Jane Ann Peters

Medewerkers ontwerp en productie: Cali R. Arroyo, Callette
Nebeker Aune, Howard G. Brown, Julie Burdett, Thomas S. Child,
Reginald J. Christensen, Kim Fenstermaker, Kathleen Howard,
Eric P. Johnson, Denise Kirby, Scott M. Mooy, Ginny J. Nilson

Voorbereiding drukwerk: Jeff L. Martin

Directeur drukwerk: Craig K. Sedgwick

Directeur distributie: Randy J. Benson

Vertaling: Jos Peeters

Kerkelijk Vertaalbureau
Tunhuutsebaan 130, B-2460 Kasterlee
Telefoon: 0032-(0)14-265775

Nieuwsredactie:

Nieuwsredacteur: Frans Heijdemann

Groeveweg 64

NL-7608 HN Almelo

Telefoon: 0546 865984

Uw kopij graag per e-mail naar nieuws@liahona.nl

Distributie:

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

European Distribution Ltd., Magazine Service,

Steinmühlstr. 16, 61352 Bad Homburg, Duitsland

Tel.: 00 49 6172 492858, fax: 00 49 6172 492890

E-mail: liahona-edl@ldschurch.org

Jaarabonnement: € 16,00

De volgende betalingswijzen zijn mogelijk:

Creditcard (bel of e-mail EDL)

Overschrijving per bank op de volgende rekening:

Dresdner Bank, Bad Homburg

Rekening nummer 07 264 094 00, bankcode 500 800 00

Omschrijving: abonneenummer + naam + wijk/gemeente

BIC (SWIFT CODE): DRES DE FF 523

IBAN: DE52 5008 0000 0726 4094 00

Bijdragen:

Stuur manuscripten en vragen aan:

Liahona, Room 2420, 50 East North Temple Street,

Salt Lake City, UT 84150-3220, USA; of per e-mail naar:

liahona@ldschurch.org

De Liahona (een woord uit het Boek van Mormon dat 'kompas' of
'aanwijzer' betekent) wordt gepubliceerd in het Albanees, Armeens,
Bislama, Bulgaars, Cambodjaans, Cebuano, Chinees, Deens,
Duits, Engels, Ests, Fijisch, Fins, Frans, Grieks, Italiaans, Hindi,
Hongaars, Indonesisch, Italiaans, Japans, Kirgiz, Koreaans,
Kroatisch, Lets, Litouws, Malagassisch, Marshalllands, Mongools,
Nederlands, Noors, Oekraïens, Pools, Portugees, Roemeens,
Russisch, Samaraans, Samoaans, Singalees, Sloveens, Spaans,
Tagalog, Tahitiaans, Tamil, Telugu, Thai, Tongaans, Tsjechisch,
Urdu, Vietnamees, IJslands en Zweeds. (Frequentie verschilt
per taal.)

Uitgever:

© 2008 by Intellectual Reserve, Inc. Alle rechten voorbehouden.

Gedrukt in de Verenigde Staten van Amerika.

Tekst- en beeldmateriaal in de Liahona mag gereproduceerd
worden voor incidenteel, niet-commercieel gebruik in de kerk
of thuis. Beeldmateriaal mag niet gereproduceerd worden als
de bronvermelding dat aangeeft. Voor vragen over het auteursrecht
kunt u zich richten tot het Intellectual Property Office, 50 East
North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA;
e-mail: cop-intellectualproperty@ldschurch.org

U kunt de Liahona in vele talen terugvinden op het internet onder
www.lds.org. Engelstalige lectuur staat onder 'Gospel Library'.
Voor andere talen, klik op 'Languages'.

For Readers in the United States and Canada:

September 2008 Vol. 108 No. 9. LIAHONA (USPS 311-480)

Dutch (ISSN 1522-9173) is published monthly by The Church of

Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake

City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year;

Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid

at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of

address. Include address label from a recent issue; old and new

addresses must be included. Send USA and Canadian subscriptions

to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription

help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa,

MasterCard, American Express) may be taken by phone.

(Canada Post Information) Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution

Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT

84126-0368.

LIAHONA, SEPTEMBER 2008

VOOR VOLWASSENEN

- 2 Boodschap van het Eerste Presidium: Zijt één
President Henry B. Eyring
- 16 De kracht van ijverig leren *Ouderling Jay E. Jensen*
- 21 Schrijf het toe aan leren *Robb Jones*
- 25 Huisbezoekboodschap: Uit het evangelie van Jezus Christus leren
wij dat Gods kinderen eeuwig potentieel hebben
- 26 Onder heiligen der laatste dagen
Ik gaf niet op *Carlos A. Del Longo*
Familiehistorische overpeinzingen *Stephen C. Young*
Op zoek in Finland *Judith Ann Laurunen McNeil*
Mama's dagboek *Edna F. Chandler*
- 36 Lessen uit het Boek van Mormon: Opzien naar de Heer *Mary N. Cook*
- 39 Jeugdwerklidjes waren mij tot zegen *Jennifer A. Lynn*
- 42 Ik doe mijn deel en God doet de rest *Jenny Piderit de la Maza*
- 48 Post

IDEEËN VOOR DE GEZINSVOND

*U kunt deze ideeën in de kerk
en thuis gebruiken. Pas ze
eventueel aan het gezin
of de klas aan.*

**'Geloof versterken door
kennis te vergaren', p. 10:**

Maak bij het bespreken
van dit artikel iets lek-
kers voor de gezinsavond. Geef
ieder een ingrediënt uit het recept.
Bespreek dat elk ingrediënt
belangrijk is en dat het recept
niet alleen beter maakt, maar er
een onmisbaar onderdeel van
is. Bespreek bij het maken van

de versnapering in hoeverre elk
van de vijf beginselen in het artikel
belangrijk is en iets kan toevoe-
gen aan ons leven.

**'De kracht van ijverig
leren', p. 16:** Lees de vier

punten die ouderling
Jay E. Jensen van
president Boyd K. Packer heeft
geleerd. Bespreek hoe je door elk
idee een betere leerling kunt wor-
den. Vraag de gezinsleden een doel
te stellen om met behulp van de
genoemde ideeën betere leerlingen
te worden.

Ga op zoek naar de Nederlandse KGW-ring in deze uitgave en bedenk hoe je door gebed het goede kunt kiezen.

K11 Kleurplaat

VOOR KINDEREN: DE KINDERVRIEND

- K2 Luister naar de stem van een profeet: Een boodschap voor Misti
President Thomas S. Monson
- K4 Participatieperiode: Hemelse Vader, hoort U mijn gebed? *Linda Christensen*
- K6 Uit het leven van de profeet Joseph Smith: Beproevingen voor Joseph en Emma
- K8 Het voorbeeld van president Grant *Heidi Rose*
- K10 Voor kleine vrienden: Tijd voor het gezinsgebed
- K11 Kleurplaat
- K12 Van vriend tot vriend: Mijn broer en de puppy
Ouderling Keith R. Edwards
- K14 Vriendschap sluiten: Omars manier om met anderen op te schieten

VOOR JONGEREN

- 8 Bij uitstek geschikt *Jo Bingham*
- 10 Geloof versterken door kennis te vergaren
Ouderling Quentin L. Cook
- 15 Poster: Jij bent aan zet
- 24 Wat Joseph ons geleerd heeft: Openbaring en de levende profeet
- 31 Regel op regel: Matteüs 5:14-16
- 32 In Rome doen ... zoals deze Romeinen
Jennifer Maddy
- 44 Van generatie op generatie *Adam C. Olson*

10 Geloof versterken door kennis te vergaren

OP DE OMSLAG
Voor kant: Foto-illustratie Jerry Garns. Achterkant: Foto-illustratie Steve Bunderson; foto boeken Welden C. Andersen.
OMSLAG DE KINDERVRIEND
Illustratie Jim Madsen.

K14 Omars manier om met anderen op te schieten

'Van generatie op generatie', p. 44: Zet de volgende schriftteksten op strookjes papier en doe ze in een schaal: 1 Nephi 8:12-18; 1 Nephi 10:17; 1 Nephi 15:6-11; Mosiah 17:1-4; Mosiah 18:1-3. Geef de schaal aan een gezinslid, laat hem of haar een papertje pakken en de tekst voorlezen. Ga zo door tot alle teksten zijn voorgelezen. Vraag wat deze teksten gemeen hebben. Bespreek hoe belangrijk het is om het evangelie van de ene generatie op de andere generatie door te geven.

'Mijn broer en de puppy', p. K12: Geef elk gezinslid een afbeelding van een puppy. Lees het verhaal van de puppy voor en laat de gezinsleden opletten wie de hond trouw was en waarom. Bespreek manieren om trouw te zijn in uw eigen gezin. Laat de gezinsleden de komende week hun afbeelding van de puppy neerleggen waar ze een goede daad voor een van de anderen doen. Wijs tijdens een toekomstige gezinsavond op deze goede daden.

ONDERWERPEN IN DIT NUMMER

Het eerste paginanummer van het artikel wordt aangegeven.

K=De Kindervriend	Jezus Christus, 2, 31
Bekering, 10	Kennis, 10, 16
Beproevingen, 36, K6	Keuzevrijheid, 15
Bergrede, 31	Leren, 16, 21, K8
Boek van Mormon, 10, 36, 44	Liefde, 2, K12
Bord, 21	Moed, 36
Dagboeken, 29	Muziek, 39
Eensgezindheid, 2	Onderwijs, 1, 8, 21
Familiegeschiedenis, 26, 27, 28, 29	Openbaring, 24
Gebed, 16, K4, K10, K11	Persoonlijke vooruitgang, 8
Getuigenis, 10, 15, 39, 44	Potentieel, 25
Gezin, 2, 25, 44, K10, K12, K14	Profeten, 10, 24, K8
Heilige Geest, 2, 16	Smith, Joseph, 24, K6
Huisonderwijs, 2	Tempel, 32
Inspiratie, 16, K2	Verzoening, 2, 10
Jeugdwerk, 39, 42	Voorbeeld, 31
	Zegeningen, K4
	Zendingswerk, 32, 42
	Zustershulpvereniging, 25

ACHTERGROND © COMSTOCK/CDM

Res
Book Area
M705.5
38381041
2008
Sep

Zijt één

Wij hebben hoop nodig zodat we eenheid in dit leven kunnen ervaren, en er ook in de toekomstige wereld voor in aanmerking kunnen komen. En we moeten weten hoe we die geweldige zegen kunnen ontvangen om te weten wat we moeten doen.

PRESIDENT HENRY B. EYRING
Eerste raadgever in het Eerste Presidium

De Heiland van de wereld, Jezus Christus, zei van hen die tot zijn kerk wilden behoren: 'Zijt één; en indien gij niet één zijt, zijt gij de mijnen niet' (LV 38:27). En bij de schepping van man en vrouw, werd huwelijks eenheid hun niet als een hoop voorgesteld, maar als een gebod gegeven! 'Daarom zal de man zijn vader en moeder verlaten, en zijn vrouw aankleven. En zij zullen tot één vlees zijn' (Genesis 2:24). Onze hemelse Vader wil dat we innig verbonden zijn. Die eenheid van liefde is meer dan alleen een ideaal. Het is een noodzaak.

De eis om één te zijn, geldt niet alleen voor dit leven. Hij geldt altijd. God sloot in de hof van Eden het eerste huwelijk, toen Adam en Eva nog niet aan de dood onderworpen waren. Hij gaf de mens vanaf het begin het verlangen om voor eeuwig als man en vrouw verenigd te zijn, en om als gezin in een volmaakte, rechtschapen eenheid te leven. Hij gaf zijn kinderen het verlangen om in vrede met iedereen om hen heen te leven.

Maar na de val werd al snel duidelijk dat het niet zo eenvoudig zou zijn om in eenheid te leven. Al snel sloeg het noodlot toe. Kaïn doodde zijn broer Abel. De kinderen van

Adam en Eva waren aan de verleidingen van Satan overgeleverd. Handig, doortrapt en vol haat streeft Satan zijn doel na. Het tegenovergestelde doel van onze hemelse Vader en de Heiland. Zij willen ons volmaakte eenheid en eeuwig leven geven. Onze gezamenlijke vijand Satan kent het heilsplan al van vóór de schepping. Hij weet dat deze heilige, vreugdevolle gezinsbanden zich alleen in de eeuwigheid kunnen handhaven. Satan wil ons van onze dierbaren scheiden en ons ellendig maken. En hij zaait de zaden van onenigheid in het hart van de mens, in de hoop dat wij onderling verdeeld raken en afstand van elkaar nemen.

Wij hebben allemaal weleens eenheid en verdeeldheid meegemaakt. In het gezin, en misschien ook in andere omstandigheden, hebben we allemaal weleens gezien dat iemand liefdevol de belangen van een ander boven zijn eigen belangen stelde. En we kennen allemaal het gevoel van verdriet en eenzaamheid als we alleen zijn. Er hoeft ons niet gezegd te worden waar we voor moeten kiezen. Dat weten we wel. Maar we hebben hoop nodig zodat we die eenheid in dit leven kunnen hebben en er in de toekomstige wereld voor in aanmerking kunnen komen. En we moeten weten hoe we die geweldige

JAY BRYANT WARD, ADAM EN EVA

Het avond-
maalsgebed
kan ons er
iedere week aan ber-
inneren hoe de gave
van eenheid door
gehoorzaamheid
aan de wetten en
verordeningen van
het evangelie van
Jezus Christus tot
stand komt.

zegen kunnen
ontvangen om te
weten wat we moeten doen.

We kunnen veranderen

De Heiland van de wereld sprak zowel over eenheid als over de manier waarop we onze houding kunnen veranderen om die eenheid mogelijk te maken. Hij leerde ons dat in het gebed dat Hij voor zijn dood uitsprak bij de laatste bijeenkomst met zijn apostelen. Dit prachtige, verheven gebed staat in het boek Johannes. Hij stond op het punt om dat verschrikkelijke offer voor ons te brengen dat het eeuwige leven mogelijk zou maken. Hij stond op het punt de apostelen te verlaten die Hij had geordend, die Hij liefhad, en die Hij de sleutels had gegeven om zijn kerk te leiden. En daarom bad Hij tot zijn Vader, de volmaakte Zoon tot zijn volmaakte Vader. We zien in zijn woorden de manier waarop gezinnen verenigd worden, zoals alle kinderen van onze hemelse Vader die de Heiland en zijn dienst-knechten volgen:

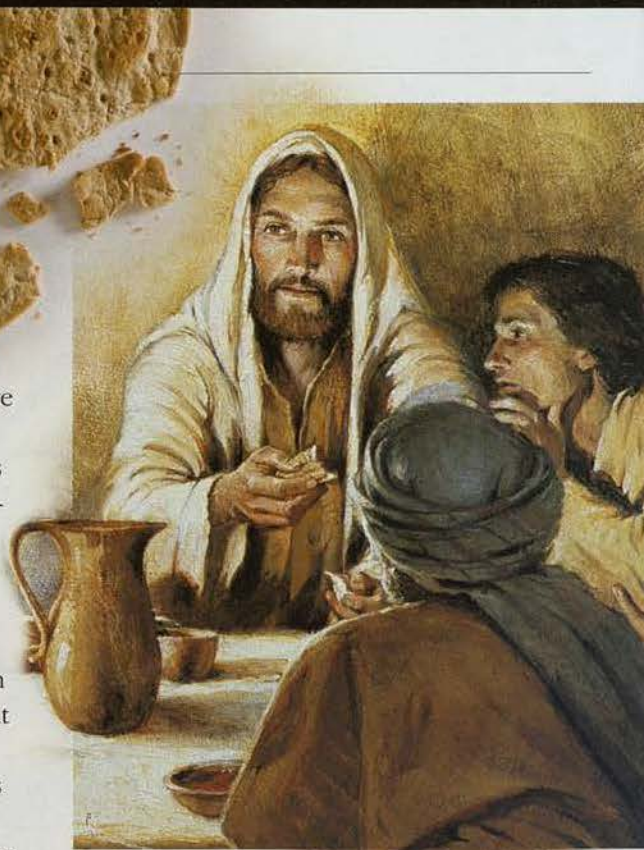
‘Gelijk Gij Mij gezonden hebt in de wereld, heb ook Ik hen gezonden in de wereld;

‘En Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in waarheid.

‘En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor hen, die door hun woord in Mij geloven.

‘Opdat zij allen één zijn, gelijk Gij, Vader, in Mij en Ik in U, dat ook zij in Ons zijn; opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt’ (Johannes 17:18–21).

Met die paar woorden maakte Hij duidelijk hoe het evangelie van Jezus Christus ons in staat stelt om één te worden. Wie de waarheid geloven die Hij verkondigde, kunnen de verordeningen en verbonden aanvaarden die door zijn bevoegde dienstknechten worden aangeboden. Dan wordt hun aard door gehoorzaamheid aan de verordeningen en verbonden veranderd. De verzoening van de Heiland stelt ons op die manier in staat om geheiligd te worden. Dan kunnen wij in

eenheid door het leven gaan. Dan kunnen wij vrede in dit leven hebben, en in de eeuwigheid met de Vader en zijn Zoon vertoeven.

Het was de zending van de apostelen en profeten in die tijd, net als in onze tijd, om de kinderen van Adam en Eva tot een eenheid van geloof in Jezus Christus te brengen. Het uiteindelijke doel van wat zij de mensen leerden, en wat wij leren, is families te verenigen: mannen, vrouwen, kinderen, kleinkinderen, voorouders en uiteindelijk alle kinderen van Adam en Eva die voor eenheid kiezen.

U herinnert zich vast wel dat de Heiland bad: ‘En Ik heilig Mijzelf voor hen [daarmee bedoelde Hij de apostelen], opdat ook zij geheiligd mogen zijn in waarheid’ (Johannes 17:19). De Heilige Geest heiligt. Wij kunnen Hem als metgezel hebben omdat de Heer het Melchizedeks priesterschap door middel van de profeet Joseph Smith heeft hersteld. De sleutels van dat priesterschap bevinden zich nu op aarde. Door die sleutels kunnen wij verbonden sluiten waardoor wij de Heilige Geest voortdurend bij ons kunnen hebben.

Als mensen die Geest bij zich hebben,

mogen we eensgezindheid verwachten. De Geest plaatst het getuigenis van waarheid in ons hart, waardoor zij die anderen in dat getuigenis laten delen, verenigd worden. De Geest van God brengt nooit onenigheid voort (zie 3 Nephi 11:29). Deze Geest brengt nooit de gevoelens van onderscheid tussen mensen voort die tot onenigheid leiden.¹ Luisteren naar de Heilige Geest leidt tot gemoedsrust en een gevoel van eenheid met anderen. Het verenigt zielen. Een verenigd gezin, een verenigde kerk en een vredige wereld zijn afhankelijk van verenigde zielen.

Het gezelschap van de Heilige Geest

Zelfs een kind kan begrijpen wat het moet doen om de Heilige Geest bij zich te hebben. Dat staat namelijk in het avondmaalsgebed. We horen het iedere week als we de avondmaalsdienst bijwonen. Op die heilige momenten vernieuwen we de verbonden die we bij de doop gesloten hebben. En de Heer herinnert ons aan de belofte die we ontvingen toen we als lid van de kerk bevestigd werden en de Heilige Geest ontvingen. Dit is de tekst van het avondmaalsgebed: '(...) dat zij gewillig zijn de naam van uw Zoon op zich te nemen en Hem altijd indachtig te zijn, en zijn geboden te onderhouden die Hij hun heeft gegeven, opdat zij zijn Geest altijd bij zich mogen hebben' (LV 20:77).

Als we dat verbond nakomen, kunnen we zijn Geest bij ons hebben. Als eerste beloven we zijn naam op ons te nemen. Dat betekent dat wij erkennen dat wij Hem toebehoren. Wij stellen Hem in ons leven op de eerste plaats. We willen wat Hij wil, en niet wat we zelf willen of wat de wereld van ons verwacht. Zolang we wereldse zaken op de eerste plaats stellen, hebben we geen gemoedsrust. Als een familie of een volk het vergaren van materiële goederen als ideaal heeft, zal hen dat uiteindelijk verdelen.² Het ideaal om voor elkaar te doen wat de Heer van ons verwacht, wat een natuurlijk gevolg is van zijn naam op ons nemen, kan ons op een geestelijk niveau brengen dat een stukje hemel op aarde oplevert.

Ten tweede beloven we Hem altijd indachtig te zijn. Dat doen

we iedere keer als we in zijn naam bidden. We zijn Hem vooral indachtig als we Hem om vergeving vragen, en dat moeten we vaak doen. Op dat moment gedenken wij zijn zoenoffer, waardoor bekering en vergeving mogelijk worden. Als we onze zaak bij de Heer bepleiten, gedenken wij Hem als onze Voorspraak bij de Vader. En als we gevoelens van vergeving en gemoedsrust krijgen, denken wij aan zijn geduld en zijn eindeloze liefde. Dan loopt ons hart over van liefde.

We houden ons ook aan onze belofte om Hem te gedenken als we thuis samen bidden en de Schriften bestuderen. Tijdens het gezinsgebed aan de ontbijttafel kan een van de kinderen voor een ander kind bidden dat er die dag iets goed mag verlopen, zoals een proefwerk of een andere taak. Als de zegeningen ontvangen worden, denkt het gezegende kind beslist aan de liefde van de Voorspraak in wiens naam er 's morgens gebeden is. En dan worden er harten in liefde verbonden.

Iedere keer als we met het gezin de Schriften bestuderen, houden we ons aan het verbond om Hem te gedenken. De Schriften getuigen van de Heer Jezus Christus, want dat is de boodschap van alle profeten in alle tijden. Zelfs als kinderen zich de woorden niet meer kunnen herinneren, zullen ze zich wél de ware schrijver, Jezus Christus, herinneren.

Ten derde beloven we als we aan het avondmaal deelnemen om zijn geboden te onderhouden — alle geboden. President J. Reuben Clark jr. (1871–1961) heeft ons als raadgever in het Eerste Presidium — zoals hij zo vaak deed — gewaarschuwd om niet selectief te zijn in het onderhouden van de geboden. Hij zei het zo: 'De Heer heeft ons niets gegeven wat onnuttig of onnodig is. Hij heeft de Schriften gevuld met geboden, zodat wij het eeuwig heil kunnen ontvangen.'

President Clark vervolgde: 'Als we aan het avondmaal deelnemen, beloven we zijn geboden te gehoorzamen en te onderhouden. Er zijn geen uitzonderingen. We kunnen geen

onderscheid of verschil maken.³ President Clark zegt dat, net zoals we ons van alle zonden bekeren en niet slechts van enkele, we beloven om alle geboden te onderhouden. Dat klinkt misschien moeilijk, maar het is eigenlijk heel eenvoudig. We onderwerpen ons gewoon aan het gezag van de Heiland en beloven om al zijn geboden te gehoorzamen (zie Mosiah 3:19). Door onze overgave aan het gezag van Jezus Christus voelen we ons als gezin, als kerk en als kinderen van onze hemelse Vader met elkaar verbonden.

De Heer geeft dat gezag via zijn profeten door aan nederige dienstknechten. Door dat geloof kan ons bezoek als huisonderwijzer of huisbezoekster een boodschap van de Heer worden. Wij gaan erop uit op zijn gebod. Een doodgewone man en een tiener gaan bij de hun toegewezen gezinnen naar binnen met het geloof dat zij door de machten des hemels het gezin kunnen verenigen, en ervoor kunnen zorgen dat er geen ongenoegen is, noch liegen, lasteren of kwaadspreken (zie IV20:54). Door te geloven dat de Heer zijn dienstknechten roept, kunnen wij hun beperkingen door de vingers zien als zij ons vermanen. We zullen hun goede bedoelingen duidelijker zien dan hun menselijke beperkingen. We zullen minder snel beledigd zijn, en meer geneigd zijn om de Meester, die hen tenslotte geroepen heeft, dankbaar te zijn.

Hindernissen voor eensgezindheid

Enkele geboden zijn zo belangrijk voor de eensgezindheid dat overtreding ervan die eenheid vernietigt. Sommige hebben met onze woorden te maken, en andere met onze reacties tegenover anderen. We mogen over niemand kwaadspreken. We moeten het goede in elkaar zien en positief over elkaar spreken.⁴

We moeten ook stelling nemen tegen hen die minachtend over heilige zaken spreken, want daar neemt de Geest aanstoot aan en daardoor ontstaat er twist en verwarring. President Spencer W. Kimball (1895–1985) heeft ons laten zien hoe we een standpunt kunnen innemen zonder te twisten. Toen hij in een ziekenhuis een personeelslid in frustratie de naam van God ijdel hoorde gebruiken, zei hij tegen hem:

‘Doe dat alstublieft niet! Dat is de naam van mijn Heer die u misbruikt.’

‘Er volgde een dodelijke stilte, waarop een stem fluisterde: “Het spijt me.”⁵ Een geïnspireerde, liefhebbende vermaning kan een uitnodiging tot eenheid zijn. Als we geen gehoor aan de influistering van de Geest geven, kan dat tot twist leiden.

Om eenheid te hebben, moeten we bepaalde geboden onderhouden die met onze gevoelens te maken hebben. We moeten vergevengszind zijn en geen kwade gevoelens koesteren voor hen die ons beledigen of kwetsen. De Heiland heeft ons vanaf het kruis het voorbeeld gegeven: ‘Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen’ (Lucas 23:34). Wij kunnen niet in het hart kijken van degene die ons beledigt. Ook kennen wij niet alle bronnen van onze eigen boosheid en pijn. De apostel Paulus heeft ons verteld hoe wij in een wereld met onvolmaakte mensen liefde kunnen tonen: ‘De liefde is lankmoedig, de liefde is goedertieren, zij is niet afgunstig, de liefde praalt niet, zij is niet opgeblazen, zij kwetst niemands gevoel, zij zoekt zichzelf niet, zij wordt niet verbitterd, zij rekent het kwade niet toe’ (1 Korintiërs 13:4–5). En hij gaf een ernstige waarschuwing aangaande onze reactie op de fouten van anderen, en het

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

Neem deze boodschap na gebed door. Presenteer hem vervolgens zó dat iedereen aan de bespreking wil deelnemen. Enkele voorbeelden:

1. Zet op aparte strookjes papier vragen, zoals de drie beloftes die we elke week doen bij onze deelname aan het avondmaal. Houd elk om de beurt omhoog en bespreek wat de belofte betekent en hoe we die kunnen nakomen.
2. Knip van tevoren een papieren hart in drie stukken en geef de stukken deze opschriften: *Verandering*, *Gezelschap* en *Geloof*. Leg eerst uit dat wij eensgezind en één van hart moeten worden. Leg vervolgens het stuk met het opschrift ‘Verandering’ neer. Lees, of leg uit, wat president Eyring bedoelde met het veranderen van onze houding en aard, en geef de gezinsleden voorbeelden van verandering. Herhaal dit met de andere twee stukken. Als de hartpuzzel compleet is, vraagt u de gezinsleden hoe zij één van hart kunnen worden.
3. Lees de eerste twee delen van de boodschap, of laat de gezinsleden dat doen. Bespreek hoe een gezin een eenheid kan zijn, ook al bestaat het uit afzonderlijke personen. Laat zien dat één stukje draad makkelijk te breken is, maar dat heel veel draden samen veel sterker zijn. Wijs erop dat een eensgezind gezin sterker is.

geboden.
En ze zijn noodzakelijk om de Geest bij ons te kunnen hebben, want zonder de Geest zijn wij niets.

De andere waarschuwing is om op te passen voor hoogmoed. Een gezin of een volk dat door de Geest wordt verenigd, krijgt grote macht. Met die macht komt ook de erkenning van de wereld. Of die erkenning nu lof of afgunst teweegbrengt, wij kunnen er hoogmoedig van worden. Daardoor raakt de Geest ontstemd. Er bestaat echter bescherming tegen hoogmoed, die een bron van verdeeldheid is. We moeten de gaven erkennen die God ons heeft gegeven, niet alleen als teken van zijn liefde voor ons, maar als hulpmiddel om anderen te kunnen dienen. Man en vrouw worden een eenheid als zij hun overeenkomsten gebruiken om elkaar te begrijpen, en hun verschillen om elkaar aan te vullen en elkaar en anderen om hen heen te dienen. Op dezelfde manier kunnen we een eenheid vormen met hen die onze leerstellingen niet aanvaarden, maar die wel hetzelfde verlangen als wij hebben om de kinderen van onze hemelse Vader tot zegen te zijn.

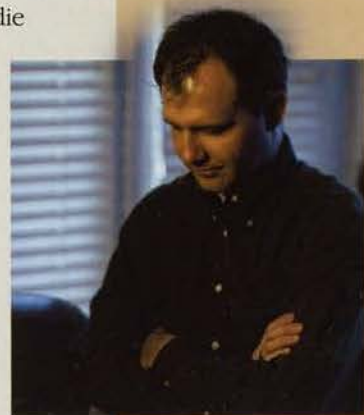
Wij kunnen vredestichters worden en verdienen kinderen Gods genoemd te worden (zie Matteüs 5:9).

God, onze Vader, leeft. Zijn geliefde Zoon, Jezus Christus, staat aan het hoofd van zijn kerk en Hij biedt iedereen de vredesbanier aan. Mogen wij altijd zó leven dat wij die verdienen. ■

NOTEN

1. Zie Joseph F. Smith, *Gospel Doctrine*, vijfde editie (1939), p. 131.
2. Zie Harold B. Lee, *Stand Ye in Holy Places* (1974), p. 97.
3. Conference Report, april 1955, pp. 10–11.
4. Zie president David O. McKay, Conference Report, oktober 1967, pp. 7–8.
5. *Leringen van kerkpresidenten: Spencer W. Kimball*, (leergang Melchizedekse priesterschap en zustershulpvereniging, 2006), p. 157.

We moeten vergevengszind zijn en geen kwade gevoelens koesteren voor hen die ons beledigen of kwetsen. De Heiland heeft ons vanaf het kruis het voorbeeld gegeven: 'Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.'

vergeten van onze eigen fouten: 'Want nu zien wij nog door een spiegel, in raadselen, doch straks van aangezicht tot aangezicht. Nu ken ik onvolkomen, maar dan zal ik ten volle kennen, zoals ik zelf gekend ben' (1 Korintiërs 13:12).

Het avondmaalsgebed kan ons er iedere week aan herinneren hoe de gave van eenheid door gehoorzaamheid aan de wetten en verordeningen van het evangelie van Jezus Christus tot stand komt. Als we ons aan de verbonden houden om zijn naam op ons te nemen, Hem altijd indachtig te zijn en zijn geboden te onderhouden, zullen we het gezelschap van zijn Geest ontvangen. Daardoor wordt ons hart verzacht en worden we eensgezind. Maar er zijn twee waarschuwingen die bij die belofte horen.

Ten eerste blijft de Heilige Geest alleen bij ons als wij rein blijven en geen liefde voor aardse zaken opvatten. De keuze om onrein te zijn, verdrijft de Heilige Geest. De Geest verblijft alleen bij hen die de Heer boven de wereld verkiezen. 'Weest rein' (3 Nephi 20:41; IV 38:42) en 'Gij zult de Heer, uw God, liefhebben met geheel uw hart, met geheel uw macht, verstand en kracht' (IV 59:5) zijn geen suggesties, maar

BIJ UITSTEK GESCHIKT

JO BINGHAM

In het drukke Ghanese plattelandsplaatsje Nsawam — dat ook wel het broodstadje wordt genoemd vanwege de vele broodverkopers die je er langs de weg vindt, of met een pan balancerend op hun hoofd — woont Princella Djanku, een jongevrouw uit de gemeente Djankrom in het district Asamankese. Princella is gedoopt toen ze negen was en haar tweelingbroer Prince en alle andere leden van de familie zijn actief in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Princella hoefde niet ver te zoeken naar een project voor haar Persoonlijke vooruitgang. In haar gemeente was een zendelingzuster, zuster Thompson, die haar best deed om de volwassenen inwoners Engels te leren. Maar omdat de mensen in Nsawam geen Engels spreken en zuster Thompson het plaatselijke dialect, Twi, niet spreekt, was het erg moeilijk communiceren met haar leerlingen.

Maar Princella heeft op school Engels geleerd en spreekt alle vier regionale dialecten, inclusief Twi. Ze was bij uitstek geschikt om te helpen. Ze kon met alle betrokkenen communiceren.

'Toen ik bij de waarde "kennis" kwam, bedacht ik dat ik voor mijn project kon helpen in de alfabetiseringsklas', aldus Princella. 'Eerst dacht ik dat het geen goed idee was om voor mijn vaders en moeders [de volwassenen in haar woonplaats] te gaan staan en ze Engels te leren. De eerste en tweede week was het niet zo makkelijk omdat ze vonden dat ik er alleen maar was om ze belachelijk te maken,

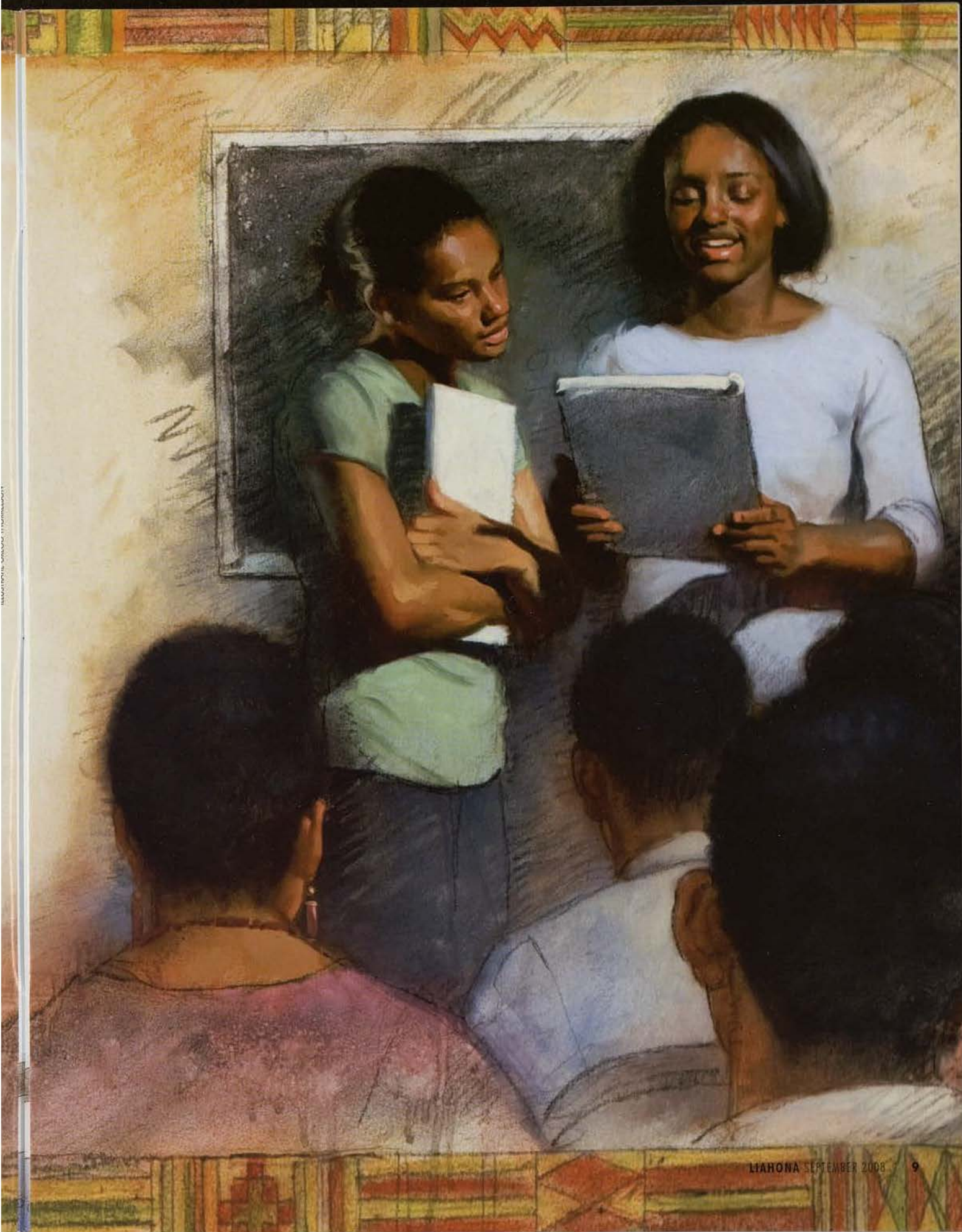
maar toen kreeg ik de kans om uit te leggen wat mijn bedoeling was.' Daarna verliep het soepel en was er veel doeltreffender communicatie tussen de tienerleerkracht en de volwassen leerlingen.

Toen haar project was afgerond, overwoog Princella om zich verder niet meer met de lessen bezig te houden, maar ze besloot uiteindelijk om toch door te gaan. Ze zegt: 'De alfabetiseringsklas is erg interessant en ik wil er nooit mee ophouden.' Princella gaat vol liefde door en houdt in gedachten dat wie zijn medemens dient, God dient.

Princella heeft inmiddels de onderscheiding Voorbeeldige jonge vrouw verdiend. Ze zegt: 'Het jongevrouwenprogramma heeft mij geholpen om mijn getuigenis van de kerk te versterken. Ik weet dat Joseph Smith van God geroepen is en dat de kerk waar is. Ik weet dat president Thomas S. Monson een levende profeet is en dat hij openbaring ontvangt voor de hele kerk. Ik weet dat de leerstellingen en beginselen van de kerk allemaal waar zijn.'

Hoewel Princella niet meer de juiste leeftijd heeft om een jongevrouw te zijn, gaat ze toch nog naar de jongevrouwen. Ze is namelijk geroepen als secretaresse van het jongevrouwenpresidium in de gemeente.

Een van Princella's doelen is om op haar eenentwintigste op zending te gaan voor de kerk zodat ze haar getuigenis aan andere mensen kan geven en ze haar traditie van dienstbetoon kan voortzetten. ■

GELOOF VERSTERKEN DOOR KENNIS TE VERGAREN

OUDERLING QUENTIN L. COOK
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Ik wil vijf beginselen behandelen die volgens mij nodig zijn om geloof in Jezus Christus het middelpunt van je leven te maken terwijl je kennis vergaart.

In de leer van de kerk zijn geloof en het vergaren van kennis geen tegengestelden; zij komen juist overeen en vullen elkaar aan. Als ik het over geloof heb, dan bedoel ik geloof in de Heer Jezus Christus.

Het verkrijgen van geloof vereist even veel inzet en toewijding als het verkrijgen van kennis. We mogen niet verwachten dat geloof het middelpunt van ons leven is als we al onze inzet steken in kennis vergaren, sport bedrijven, hobby's uitoefenen, geld verdienen of andere bezigheden.

Ik wil vijf beginselen behandelen die volgens mij nodig zijn om geloof in Jezus Christus het middelpunt van je leven te maken terwijl je kennis vergaart.

1. Zie in dat er echt een tegenstelling in alle dingen is. De keuzes die je doet, zijn van essentieel belang.

Jullie zijn in een stadium van je leven waarin je voor enkele van de belangrijkste keuzes ooit heel veel verschillende opties hebt. Die keuzes zijn de sleutel tot je toekomst en je geluk.

De profeet Lehi heeft tegen het eind van zijn leven gezegd: 'Want er moest wel een tegenstelling in alle dingen zijn' (2 Nephi 2:11).

Hij vervolgde: 'Daarom zijn de mensen vrij naar het vlees; en worden hun alle

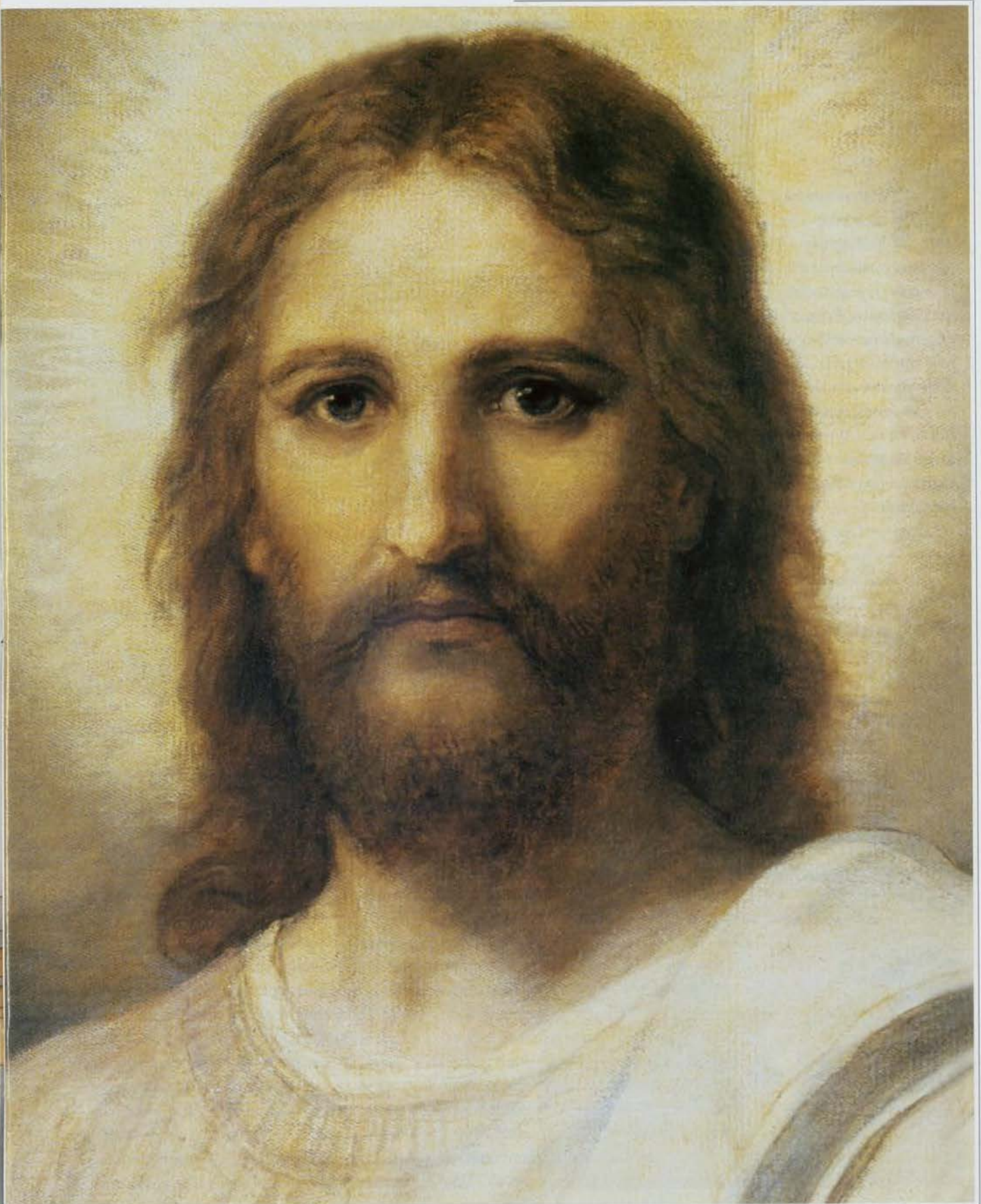
dingen gegeven die voor de mens noodzakelijk zijn. En zij zijn vrij om vrijheid en eeuwig leven te kiezen door de grote Middelaar van alle mensen, of om gevangenschap en dood te kiezen, naar de gevangenschap en macht van de duivel; want hij streeft ernaar dat alle mensen ongelukkig zullen zijn, net als hijzelf' (2 Nephi 2:27).

Wij weten dat er in de hemel een oorlog woedde om het heilsplan, dus is het niet zo verwonderlijk dat de godsdienstige beginselen die in deze laatste bedeling zijn verkondigd, hevig onder vuur liggen.

President Gordon B. Hinckley (1910–2008) heeft jullie het volgende beloofd: 'Nu staan jullie op de drempel van je volwassen leven. Je (...) maakt je druk om je opleiding. En om het huwelijk. Je maakt je druk om van alles en nog wat. Ik beloof je dat God je niet in de steek zal laten als je doet wat Hij wil en je laat leiden door zijn geboden.'¹

2. Versterk je getuigenis als fundament voor alle keuzes die je maakt.

Het fundament voor elke belangrijke beslissing en keuze die je maakt, is je getuigenis van Jezus Christus en van de herstelling van zijn evangelie door middel van de profeet Joseph Smith. Het Boek van Mormon maakt een onmisbaar deel uit van dat getuigenis.

Het fundament voor elke belangrijke beslissing en keuze die je maakt, is je getuigenis van Jezus Christus en van de berstelling van zijn evangelie door middel van de profeet Joseph Smith. Het Boek van Mormon is een onmisbaar onderdeel van dat getuigenis.

Toen ik vijftien was, zag ik in hoe belangrijk een getuigenis van het Boek van Mormon, Joseph Smith en de Heiland was, en wat voor invloed het heeft op onze keuzes.

Mijn broer Joe was 20. Er woedde een oorlog in Korea en er mocht slechts één jonge man uit elke wijk op zending. De anderen moesten zich beschikbaar houden voor militaire dienst. Omdat er aan het begin van het jaar al een jonge man uit onze wijk op zending was gegaan en mijn broer pas in september jarig was, dacht hij niet dat hij de kans zou krijgen om een zending te vervullen.

Onze ringpresident riep mijn broer bij zich en zei dat een andere wijk geen gebruik had gemaakt van de toewijzing en dat hij alsnog kon gaan. Destijds werden zendelingen op twintigjarige leeftijd geroepen en mijn broer had net een aanmeldingsformulier voor een medische opleiding ingevuld. Hij

kon goed leren. Mijn vader was niet actief in de kerk en had geld weggelegd voor de medische opleiding van mijn broer. Hij was teleurgesteld toen hij hoorde wat de ringpresident had gezegd. Mijn vader raadde Joe aan om niet op zending te gaan en zei dat hij meer goeds tot stand kon brengen door medicijnen te studeren.

Dit werd een groot twistpunt in ons gezin. Die avond hadden mijn broer en ik het over de keuze. Omdat hij vijf jaar ouder was, deed hij het meeste denkwerk. Wij beredeneerden het en kwamen tot deze conclusie: Als Jezus Christus een groot man was, maar niet goddelijk; als Joseph Smith een geweldig leraar was, maar geen profeet; of als het Boek van Mormon prima adviezen bevatte, maar niet het woord van God was, dan had pa gelijk — dan kon Joe beter medicijnen studeren. Maar als Jezus Christus goddelijk was, als Joseph

Smith een profeet was en als het Boek van Mormon het woord van God was, dan was het belangrijker om de roeping te aanvaarden en het evangelie te verkondigen.

Meer dan ooit wilde ik die avond de antwoorden op die vragen krijgen. Ik had altijd geloofd in de goddelijkheid van Jezus Christus. Ik had in Joseph Smith en het Boek van Mormon geloofd, maar ik wilde bevestiging van de Heer. Die avond getuigde de Geest tijdens mijn gebed tot mijn ziel van de Heiland en van de waarheid van het Boek van Mormon, en dat Joseph Smith een profeet was. Mijn broer ontving datzelfde getuigenis en besloot om op zending te gaan. Overigens, toen mijn broer terug was van zijn zending, studeerde hij alsnog medicijnen. En toen ik twintig werd, vond mijn vader het prima dat ik op zending ging.

3. Verwerf ijverig, verstandig en ootmoedig kennis.

In ons streven om geloof en kennis te verkrijgen, moeten we ootmoedig blijven. Jakob heeft geschreven:

‘O, wat is het plan van de boze listig! O, de zelfingenomenheid en de zwakheden en de dwaasheid der mensen! Wanneer zij geleerd zijn, menen zij wijs te zijn en luisteren zij niet naar de raad Gods, want zij schuiven die opzij in de veronderstelling het zelf wel te weten (...).

‘Maar geleerd zijn is goed indien zij naar de raadgevingen Gods luisteren’ (2 Nephi 9:28–29).

Eén reden om een ootmoedige houding te hebben wat betreft kennis, is dat veel ervan onderhevig is aan verandering. Mijn broer Joe is arts, zoals ik al aangaf. Hij is over de zeventig en heeft het examen voor zijn gebied van deskundigheid al zes keer opnieuw gedaan. Hij zei lachend tegen mij dat de vragen hetzelfde zijn als die van 35 jaar geleden, maar dat de antwoorden blijven veranderen. Een typische vraag van 35 jaar geleden kon bijvoorbeeld zijn: Wat is de voornaamste oorzaak van maagzweren? Het antwoord zou iets met stress te maken hebben gehad. Tegenwoordig is het antwoord op diezelfde vraag: bacteriën die in het weefsel van de maag kunnen leven en groeien. Zoals je ziet, zijn de vragen niet veranderd, maar veel antwoorden wél. En dat geldt ook voor de kennis op diverse andere gebieden.

Ik geef dit voorbeeld niet om aan te geven dat je met minder toewijding kennis moet verwerven, want kennis is

essentieel. Kennis op alle gebieden is belangrijk. En wij hebben het geluk dat wij leven in een tijd waarin de technische revolutie in volle gang is.

Kennis is altijd belangrijk geweest en wij staan aan het begin van nieuwe, opwindende technieken. De kerk en je medemensen kunnen beslist veel aan deze technische revolutie hebben. Kennis is belangrijk, of het nu oude of nieuwe kennis is.

4. Volg bij het maken van je keuzes de raad van de profeet op.

President Gordon B. Hinckley heeft tijdens een wereldwijde instructievergadering voor leidinggevendenden gezegd:

‘Niemand hoeft u te vertellen dat we in een bijzonder moeilijk tijdperk van de wereldgeschiedenis leven. Overal worden normen verlaagd. Niets lijkt meer heilig.

‘(...) Ik vraag me af of de omstandigheden in Sodom en Gomorra erger waren [dan nu]. (...) Ik denk dat onze Vader huilt als Hij op zijn [afgedwaalde] zoons en dochters neerkijkt.’

Maar het was kenmerkend voor de manier waarop president Hinckley ons leidde, dat hij vervolgens zei:

‘We mogen de moed niet opgeven. We mogen ons niet laten ontmoedigen. We mogen ons nooit aan de macht van het kwaad overgeven. (...) En als dat betekent dat we er alleen voor staan, moeten we het toch doen.

‘Maar we staan daarin niet alleen.’²

Profeten spreken niet alleen tot de mensen in hun

Wegredeneren van slechte keuzes heeft geen zin. Bekeren wél. Wie zich bekeert, heeft vooral baat bij de verzoening.

eigen tijd; zij geven ons raad die ons en onze kinderen in de toekomst en zelfs in de eeuwigheid nog tot zegen is.

Als we de profeet volgen, kunnen we de toekomst met groot optimisme tegemoet zien.

5. Leef zó dat de verzoening optimaal werkzaam voor je kan zijn.

Het wegredeneren van slechte keuzes heeft geen zin. Bekeren wél. Vooral wie

zich bekeert, heeft baat bij de verzoening. Zonder de verzoening zou het eeuwige beginsel *gerechtigheid* een straf vereisen (zie Alma 42:14). Vanwege de verzoening kan de *barmhartigheid* de overhand krijgen voor hen die zich bekeerd hebben, waardoor zij kunnen terugkeren bij God (zie Alma 42:15).

Ik begon voor het eerst te begrijpen hoe belangrijk de verzoening was toen mijn opa op sterven lag. Na mijn rechtenstudie was ik aan het leren voor het toelatingsexamen voor advocaten in Californië toen mijn moeder belde en zei dat ik beter naar Utah kon komen als ik mijn opa nog wilde zien voordat hij stierf. Mijn opa, van 86 jaar, was erg

ziek. Hij was erg blij me te zien en mij zijn getuigenis te geven.

Er waren drie dingen die hem bezighielden:

1. Hij hield erg veel van alle tien zijn kinderen. Het waren allemaal goede mensen. Hij wilde dat ze allemaal een tempelaanbeveling hadden.

2. Zijn vader was een van de jonge mannen die leden van het handkarrenkonvooi Martin over de rivier Sweetwater hadden gedragen. Zijn vader was overleden toen mijn opa nog maar drie was, en hij zag ernaar uit om hem weer te zien, en hij hoopte dat zijn leven de goedkeuring van zijn vader en andere familieleden kon wegdragen.

3. Ten laatste, en als allerbelangrijkste, zei hij dat hij ernaar uitzag om de Heiland te ontmoeten. Hij noemde de Heiland 'de poortwachter', wat sloeg op 2 Nephi 9:41. Hij zei dat hij hoopte zich voldoende bekeerd te hebben om in aanmerking te komen voor de barmhartigheid van de Heiland.

Wij hebben allemaal gezondigd en alleen door de verzoening kunnen wij genade krijgen en bij God terugkeren. Ik kan me tot op de dag van vandaag de grote liefde herinneren die mijn opa voor de Heiland had, en zijn waardering voor de verzoening.

Ik getuig van de goddelijkheid van de Heiland en dat de verzoening werkzaam is. En ik hoop dat jullie de belangrijke keuzes waar jullie voor staan, in gebed zullen overwegen. ■

Naar een toespraak gehouden tijdens een devotional aan de Brigham Young University-Idaho op 14 maart 2006.

NOTEN

1. Advies en een gebed van een profeet voor de jongeren', *Liabona*, april 2001, p. 30.
2. 'Sterk en onverzettelijk standhouden', *Wereldwijde instructiebijeenkomst voor leidinggevendenden*, 10 januari 2004, p. 20.

JIJ BENT AAN ZET

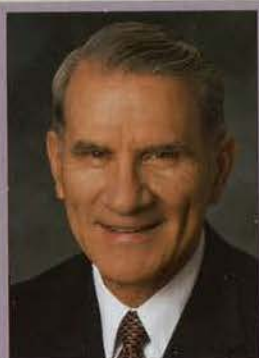
DE BESTE ZET DOE JE ALS JE DE
JUISTE ZIJDE KIEST.
(Zie Mosiah 5:10.)

FOTO: CHRISTINA SMITH; IDEE: THERON CHRISTENSEN

De kracht van ijverig leren

OUDERLING JAY E. JENSEN
van het Presidium der Zeventig

Benut de vele kansen om te leren optimaal.

In de Leer en Verbonden geeft de Heer ons deze raad: 'Laat eenieder [...] leren [...] met alle ijver', want hij of zij die niet leert, 'zal niet waardig worden geacht om te blijven' (IV 107:99–100).

In de Schriften staan 144 verwijzingen naar leren. Denk eens na over deze voorbeelden:

'En zo heeft Hij [...] de gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden' (Hebreeën 5:8).

'Gedenk, mijn zoon, om in uw jeugd wijsheid te leren; ja, leer in uw jeugd de geboden van God te onderhouden' (Alma 37:35).

'Gij zult leren wijzer te zijn dan wij' (Mormon 9:31).

Leer van Mij en luister naar mijn woorden' (IV 19:23).

'Zoekt kennis, ja, door studie en ook door geloof' (IV 88:118).

'U [moet] studeren en leren en bekend raken met alle goede boeken, en met talen, tongen en volken' (Leer en Verbonden 90:13–15).

'[Streef er] ijverig naar [...] wijsheid te leren en waarheid te vinden' (IV 97:1).

Bij het overpeinzen van dergelijke goddelijke aansporingen is het belangrijk om te bedenken hoe we het evangelie eigenlijk leren. Daarvoor moeten we zorgvuldig redeneren, studeren en bidden. Maar het is belangrijk om te bedenken dat ieder van

ons tweeledig is: we zijn personen die uit zowel een lichaam als een geest bestaan. En omdat wij geestespersonen zijn, is het van essentieel belang dat wij door de macht van de Geest leren.

Door de Geest leren

De profeet Joseph heeft ons geleerd: 'Alles wat God ons in zijn oneindige wijsheid heeft willen openbaren, (...) wordt aan onze geest geopenbaard alsof wij helemaal geen lichaam hadden; en de openbaringen die onze geest redden, redden ook ons lichaam.'¹

In de Leer en Verbonden legt de Heer verdere nadruk op zijn goddelijke manier van onderwijzen en leren:

'Hoe komt het dat gij niet kunt begrijpen en weten dat wie het woord door de Geest der waarheid ontvangt, het ontvangt zoals het door de Geest der waarheid gepredikt wordt?

'Daarom begrijpen hij die predikt en hij die ontvangt elkaar en beiden worden opgebouwd en verblijden zich tezamen' (IV 50:21–22).

Ouderling Richard G. Scott van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft erop gewezen wat wij aan deze methode hebben door uit te leggen wat het inhoudt om te begrijpen en opgebouwd te worden: 'Het

An elderly couple, a woman with short white hair and glasses wearing a blue quilted jacket, and a man with glasses wearing a light-colored jacket over a dark shirt, are looking intently at an open book held by the man. The scene is lit with soft, natural light, creating a warm and focused atmosphere.

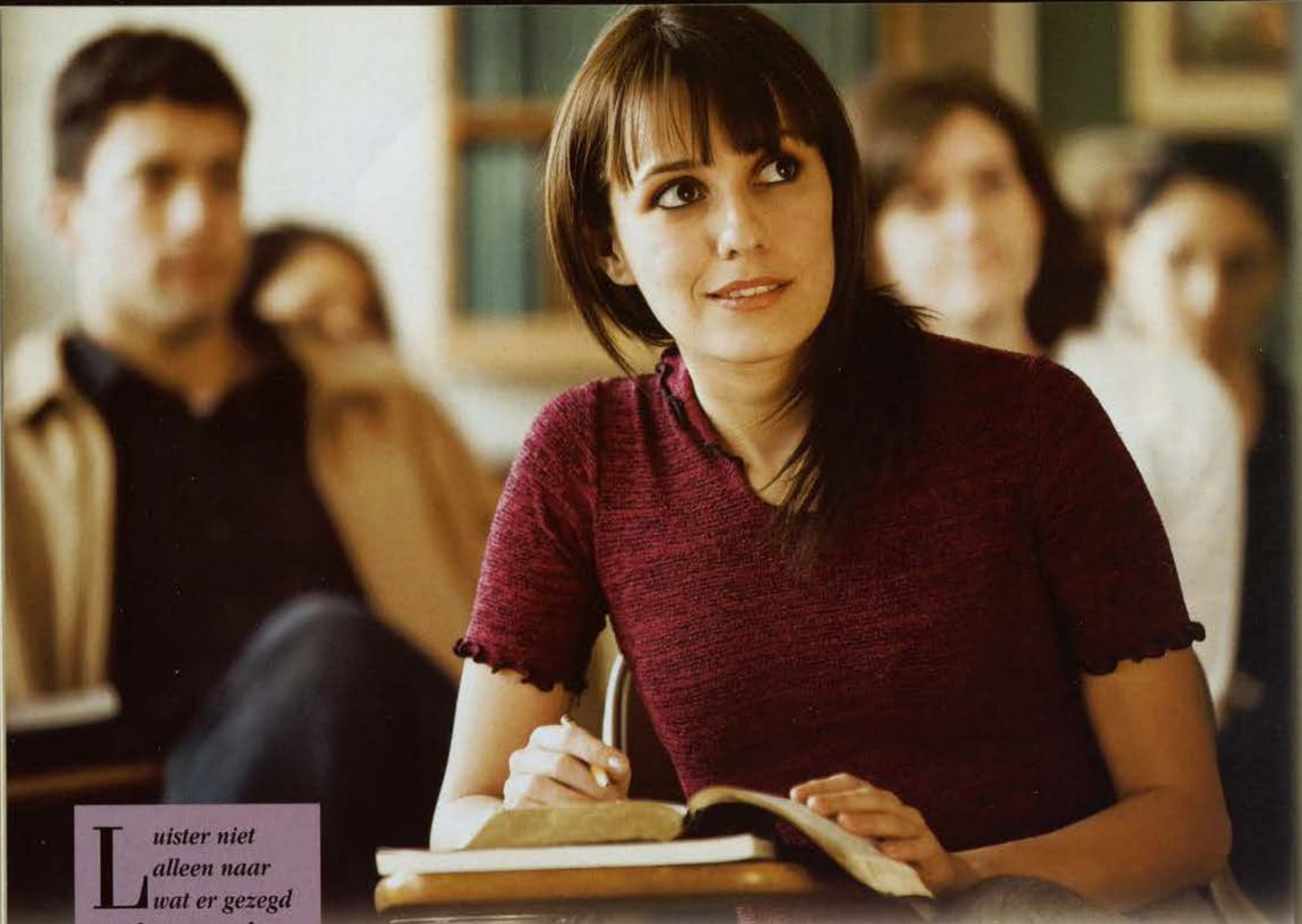
Om het evangelie te leren, moeten we zorgvuldig redeneren, studeren en bidden.

woord *begrijpen* verwijst naar wat men hoort. Dezelfde boodschap geldt voor allen. *Opgebouwd* slaat op wat er door de Heilige Geest wordt gecommuniceerd. De boodschap kan verschillen en kan door de Geest aangepast worden aan de behoeften van elke persoon.²

In 2 Nephi 33:1 herinnert Nephi ons aan een ander aspect van leren door de Geest: 'Wanneer iemand spreekt door de macht van de Heilige Geest, voert de

macht van de Heilige Geest het tot het hart der mensenkinderen' (2 Nephi 33:1). Dat is een krachtige belofte, die alleen wordt vervuld als we de Heiland in ons leven uitnodigen.

De Heiland staat aan de deur en klopt (zie Openbaring 3:20). De Heilige Geest staat aan de deur en klopt (zie 2 Nephi 33:1-2). We hoeven alleen maar onze keuzevrijheid te gebruiken en Hen binnen te laten.

Luister niet alleen naar wat er gezegd wordt, maar ook naar wat er niet gezegd wordt: de onuitgesproken ingevingen van de Heilige Geest.

Ijverig leren bevorderen

Tijdens de wereldwijde uitzending voor leidinggevend en in februari 2007, die over onderwijzen en leren ging, gaf president Boyd K. Packer, president van het Quorum der Twaalf Apostelen aan hoe we ijverig leren kunnen bevorderen. Ik wil een kort overzicht geven van enkele dingen die ik over dit onderwerp van president Packer heb geleerd.

Ten eerste leerde president Packer ons dat ijverig leren betekent dat we willen leren. We geven blijk van dat verlangen als we onderwijsbaar zijn en als we iets kunnen leren zonder ons eraan te storen. Als we ons namelijk afzetten tegen het geleerde, en tegen vermaning, dan stoort dat de Geest en beperken we onze mogelijkheden tot groei en vooruitgang.

Ten tweede moeten we bidden — en over specifieke zaken. Bid formeel en informeel

voor uzelf en voor de leerkracht. De leerkracht zegt iets misschien niet helemaal goed. Hij of zij is misschien niet zo welbespraakt. Maar de Heilige Geest heeft dat probleem niet, en ieder van ons kan voor zichzelf en voor de leerkracht bidden. 'O, Vader, de leerkracht weet niet wat een last ik momenteel te dragen heb. Help hem of haar alstublieft om mij iets te leren.' Als u dat als leerling doet, krijgt u antwoorden.

Ten derde, en dit is van groot belang: luister. President Packer moedigt ons vooral aan om te luisteren naar ervaren mensen: 'Ik leerde al in een vroeg stadium dat het erg belangrijk is om te luisteren naar ervaren oudere mensen. (...) Ik herinner me dat ouderling LeGrand Richards in het Quorum der Twaalf niet zo snel liep als de andere autoriteiten, en ik wachtte altijd op hem,

deed de deur open en liep met hem terug naar het gebouw. Op een dag zei een van de autoriteiten: "Wat is het toch aardig van je om zo voor broeder Richards te zorgen." En ik dacht: u weet niet welke zelfzuchtige redenen ik daarvoor heb — want als we samen terugliepen, luisterde ik naar hem. Ik wist dat hij zich Wilford Woodruff kon herinneren, en hij vertelde me van alles.¹³

Luister bovendien niet alleen naar wat er gezegd wordt, maar ook naar wat er niet gezegd wordt: de onuitgesproken ingevingen van de Heilige Geest. Elke ingeving is belangrijk. Hopelijk luistert u altijd naar wat de leerkracht niet zegt. Doet u dat, dan past de Heilige Geest de boodschap aan uw behoeften aan.

Ten vierde is het bij het luisteren belangrijk om het geleerde te ordenen. Noteer wat u hoort en neem het in u op door uw notities verder uit te werken. Als u echt zeker wilt weten dat u het door hebt, bedenk dan iemand die u erin kunt onderrichten. Over het algemeen hebt u iets pas geleerd als u het onder woorden kunt brengen. Neem de moeite om het geleerde te ordenen: het is beslist de moeite waard.

Bereid u voor om iets te leren

Buiten de klas kunnen we ook veel doen om ijverig leren te bevorderen, zelfs al vóórdat we naar de les gaan.

President Packer heeft ons aangeraden: "Sta vroeg op (...) en gebruik de ochtend, wanneer uw verstand nog helder is, om na te denken. Dat is het moment waarop u openbaring krijgt."¹⁴ Ik weet dat dit waar is. Staan we vroeg op om te studeren, bidden, overpeinzen en luisteren, dan krijgen we openbaring.

Kom ook op tijd voor uw bijeenkomsten, met name de avondmaalsdienst, een van de geestelijkste bijeenkomsten in de kerk. En als u komt, wees dan eerbiedig; stel u open voor

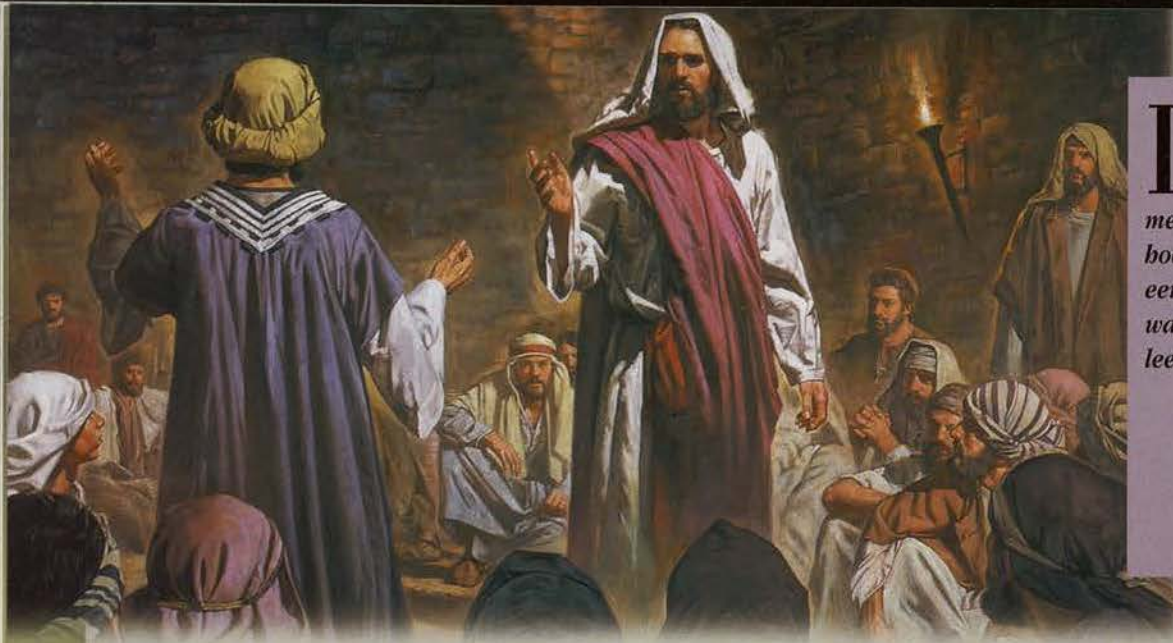
openbaring. Kom luisteren naar het preludium. Zoek geen mensen op om mee te praten. Kom met het verlangen om ijverig te leren en bereid u voor om openbaring te ontvangen.

Verder kunnen we onszelf verplichten om iets te leren, ongeacht hoe goed de leerkracht of de spreker ons onderricht. Jaren geleden heeft president Spencer W. Kimball (1895–1985) gezegd: "De getuigenisdienst is misschien wel de beste [kerk]bijeenkomst van de maand, als u de Geest hebt. Als u zich verveelt tijdens de getuigenisdienst, dan is er iets mis met *u* en niet met de andere mensen. U kunt opstaan en uw getuigenis geven en denken dat het de beste bijeenkomst van de maand is; maar als u de grammaticafouten gaat zitten tellen en lachen om de man die niet zo goed spreekt, dan verveelt u zich. (...) Niet vergeten! U moet *vechten* voor een getuigenis. En u moet *blijven* vechten!"¹⁵

Dat is een uiterst krachtige uitspraak.

Staan we vroeg op om te studeren, bidden, overpeinzen en luisteren, dan krijgen we openbaring.

Ik wil het voorbeeld volgen van de Heiland, een meesterleraar. Maar hoe kwam het dat Hij een meesterleraar was? Hij was eerst een leerling.

Kansen optimaal benutten

Houd vooral vol. President Packer legde hier in zijn interview veel nadruk op. Geef niet op. Volhard in het leren. Benut de vele kansen om te leren optimaal.

Vele jaren geleden sprak ouderling Marion D. Hanks, die toen assistent van het Quorum der Twaalf was, over het belang van het benutten van onze kansen om te leren. Ouderling Hanks vertelde een verhaal over Louis Agassiz, een vooraanstaand naturalist, die ooit sprak met een onbekende, ongetrouwde vrouw die volhield dat ze nooit een kans had gehad om iets te leren. In reactie daarop vroeg dr. Agassiz haar om eens na te denken over de kansen die ze al had gehad om te leren:

“Wat doet u?”, vroeg hij.

“Ik schil aardappelen en snij uien fijn.”

Hij zei: “Mevrouw, waar zit u bij het uitvoeren van deze interessante maar huishoudelijke taken?”

“Op de onderste tree van de keukentrap.”

“Waarop rusten uw voeten?”

“Op de geglazuurde stenen.”

“Wat zijn geglazuurde stenen?”

“Dat weet ik niet, meneer.”

“Hoe lang zit u daar al?”

Zij antwoordde: “Vijftien jaar.”

“Mevrouw, hier is mijn visitekaartje”, zei dr. Agassiz.

“Wilt u mij alstublieft een brief schrijven waarin u vertelt wat een geglazuurde steen is?”

De vrouw nam de uitdaging aan. Ze las alles wat ze vinden kon over stenen en tegels en stuurde dr. Agassiz toen een scriptie van 36 pagina's over het onderwerp.

Ouderling Hanks vervolgde:

‘Er kwam een brief met het antwoord van dr. Agassiz:

“Beste mevrouw, dit is het beste artikel dat ik ooit over het onderwerp heb gelezen. Als u zo vriendelijk wilt zijn om de drie woorden te veranderen die ik met een asterisk heb gemarkeerd, laat ik het artikel namens u publiceren en betaal ik u ervoor.”

‘Enige tijd later kwam er een brief met 250 dollar, en onderaan de brief stond in potlood deze vraag: “Wat zat er onder de stenen?” Ze had geleerd wat de waarde van tijd was, en haar antwoord bestond uit één woord: “Mieren.” Hij schreef terug en zei: “Vertel mij eens over mieren.” (...)

‘Na veel lezen, uitvoerig onderzoek met een microscoop, en diepgaande studie, schreef de ongetrouwde dame dr. Agassiz 360 pagina's vol over het onderwerp. Hij gaf het boek uit en stuurde haar het geld, wat ze gebruikte om alle landen te bezoeken die ze ooit had willen zien.’⁶

Nou schuilt er een heel fundamenteel beginsel in om aan te zetten tot ijverig leren en niet tevreden te zijn met middelmatigheid.

Wij kunnen betere leerlingen worden, en daardoor worden wij ook betere leerkrachten. Ik wil het voorbeeld volgen van de Heiland, een meesterleraar. Maar hoe kwam het dat Hij een meesterleraar was? Hij was eerst een leerling. Moge de Heer ons allen zegenen als wij Hem volgen en betere leerlingen worden. ■

NOTEN

1. *Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* (leergang Melchizedekse priesterschap en Zustershulpvereniging, 2007), p. 475.
2. ‘To Understand and Live Truth’ (Een avond met ouderling Richard G. Scott, 4 februari 2005), <http://lds.org/library/display/0,4945,5344-1-2783-8,00.htm>.
3. ‘Beginselen van onderwijzen en leren’, *Liabona*, juni 2007, p. 52.
4. *Liabona*, juni 2007, p. 52.
5. *Leringen van kerkpresidenten: Spencer W. Kimball*, (leergang Melchizedekse priesterschap en Zustershulpvereniging, 2006), p. 75.
6. ‘Good Teachers Matter’, *Ensign*, juli 1971, pp. 61–62.

Schrijf het toe aan leren

Het bord kan uw onderwijs een extra dimensie geven, mits goed gebruikt.

Als leerkracht ben ik altijd op zoek naar doeltreffende manieren om mijn leerlingen bij de les te betrekken. Ik meende dat ik goed gebruik maakte van het bord, totdat ik het bord in het aangrenzende lokaal zag. Daarop stond, netjes in het midden, een eenvoudige uitspraak over een leerstelling, er hing een afbeelding bij en er stonden twee vragen op met instructies voor de leerlingen om de vragen te beantwoorden. Toen de leerlingen binnenkwamen, zag ik ze in hun Schriften de antwoorden op de vragen opzoeken. Ze bespraken zelfs de leerstelling met elkaar. En dat gebeurde allemaal voordat de les begon!

Ik was diep onder de indruk. Dit was een leraar die een eenvoudig hulpmiddel gebruikte om zijn leerlingen iets te leren op een moment dat meestal verspild wordt. Hij begroette zijn leerlingen daarna gewoon en liet een openingsgebed uitspreken, maar toen de les begon, had de Geest van de Heer het hart van veel leerlingen al geraakt. Zij waren klaar om van de Schriften te genieten.

Basisrichtlijnen

Naast de richtlijnen in *Onderwijzen — geen grotere roeping* (zie pp. 159 tot 161) heb ik ondervonden dat het volgende nuttig is bij het gebruik van een (wit)bord om in het evangelie te onderrichten.

- *Houd het eenvoudig.* Tijdens de wereldwijde instructiebijeenkomst voor leidinggevers in februari 2007 herinnerde ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen leerkrachten eraan dat visuele hulpmiddelen niet meer dan hulpmiddelen zijn. Hij zei: 'Ze zijn geen vervanging van de les. Gebruik ze zoals u specerijen in een gerecht verwerkt — om smaak te geven, iets toe te voegen, te accentueren, te verrijken. Een kaart, een plaat, een videoclip of een opsomming op het bord — die kunnen vaak het verschil maken tussen een goede les en een uitstekende les.'¹

- *Bereid u voor.* Zet vóór de les op papier wat u op het bord wilt zetten.

- *Schrijf leesbaar.* In *Onderwijzen — geen grotere roeping* (36123 120) worden leerkrachten aangemoedigd: Schrijf duidelijk en groot genoeg zodat iedereen het kan

ROBB JONES
Leerplanontwikkeling
van de kerk

Als u op zoek bent
naar iets nieuws
om anderen het
evangelie te leren,
kunt u beginnen om
eens met andere
ogen te kijken naar
iets ouds:
HET SCHOOLBORD!

Matteüs
5:14-16

Ukunt eenvoudige tekeningen op het bord maken en de leerlingen een schrifttekst laten lezen om het verband tussen de voorwerpen vast te stellen.

zien. Zorg ervoor dat het materiaal netjes en gemakkelijk leesbaar is.² U kunt eventueel een klaslid vragen om u te helpen.

Wat te schrijven

Hieronder volgen enkele manieren om het (wit)bord zó te gebruiken dat de klasleden meer aan de les hebben:

Schrijf boodschappen aan de klas op:

- Begroet de leerlingen door 'Welkom' of 'Een fijne dag gewenst' op te schrijven.
- Geef mensen die op school of in de kerk iets gepresterd hebben een complimentje. Bijvoorbeeld: 'Gefeliciteerd met de onderscheiding "Plicht jegens God"!'
- Laat de quorum- of de klaspresident aankondigingen van activiteiten opschrijven.

Wek de interesse van de klas op en voeg iets toe aan de les door het volgende op te schrijven:

- *De lestitel:* Schrijf de titel van de les op, of een zinsnede die kenmerkend is voor de les. Daardoor kunnen de leerlingen al over de les nadenken voordat de die begint.
- *Een vraag:* Schrijf een vraag op het bord die u later in de les wilt stellen. U zou de leerlingen zelfs kunnen vragen om vóór de les een antwoord op te schrijven. Hierdoor krijgt u een zinnvollere bespreking.
- *Een tekening:* Veel leerlingen zijn visueel ingesteld. U kunt eenvoudige afbeeldingen tekenen van mensen, voorwerpen of gebeurtenissen, of kunt dat door een cursist laten doen. U kunt bijvoorbeeld een lamp op een

standaard tekenen, een korenmaat en een heuvel. Dan kunt u de leerlingen Matteüs 5:14–16 laten lezen en het verband tussen de voorwerpen laten vaststellen.

• *Een overzicht:* U kunt het bord gebruiken om de les in onderdelen te verdelen die voor de leerlingen makkelijk te begrijpen zijn. Als u bijvoorbeeld Mosiah 11:1–15 behandelt over de slechte koning Noach, zijn priesters en de lasten die zijn Nephitische volk door hem te dragen had, zou u op het bord kunnen schrijven: 'Noach', 'priesters' en 'volk'. Terwijl de leerlingen de kenmerken van elke groep bespreken, kunt u, of een leerling, die kenmerken onder de desbetreffende kopjes schrijven.

GEBRUIK HET BORD OM DE AANDACHT NAAR VOREN TE RICHTEN

'Ik denk dat het schoolbord door weinig leermiddelen geëvenaard wordt en door geen ervan wordt overtroffen. Ten eerste omdat

het makkelijk te gebruiken is, ten tweede omdat het overal beschikbaar is — u kunt overal ter wereld een schoolbord krijgen. U kunt het gebruiken om tijdens de les de blik van uw klas erop te richten. Terwijl u aan het woord bent, kunt u net voldoende op het bord zetten om de aandacht vast te houden en het idee over te brengen, maar nooit zoveel dat het visuele leermiddel hen afleidt en interessanter wordt dan de les.'

President Boyd K. Packer, president van het Quorum der Twaalf Apostelen, *Teach Ye Diligently* (1975), p. 266.

Vergroot de deelname van de leerlingen door het volgende op te schrijven:

- *Ideeën van leerlingen:* Laat leerlingen naar het bord komen en korte zinsneden opschrijven die hun ideeën over een onderwerp weergeven, zoals de vraag wat de tempel voor hen betekent.
- *Leerlingenenquêtes:* Als u een les geeft over de normen van de kerk, schrijft u bijvoorbeeld 'Woord van wijsheid', 'Eerlijkheid' en 'Kuisheid' boven drie kolommen. Zet vervolgens vinkjes onder de normen waarvan de klasleden menen dat die het moeilijkst na te leven zijn. Vraag vervolgens wat ze ervan vinden.

• *Antwoorden van leerlingen:* Laat de cursisten een antwoord opschrijven op een vraag. Stel dat u een les geeft over de Heilige Geest. U zou de leerlingen hun antwoord op deze vraag kunnen laten opschrijven: 'Wat openbaart God ons door de Heilige Geest?'

Doeltreffend onderwijs met een eenvoudig hulpmiddel

Uiteraard zijn er veel meer manieren om het onderwijs te verbeteren met een bord. U kunt andere manieren bedenken en ze aanpassen aan uw klas en uw onderwerp. ■

NOTEN

1. 'In de kerk onderwijzen en leren', *Liabona*, juni 2007, p. 71.
2. *Onderwijzen — geen grotere roeping* (1999), p. 161.

OPENBARING

en de levende profeet

Joseph Smith wist hoe belangrijk openbaring in de kerk is.

Vanaf het eerste visioen was Joseph Smith Gods profeet, gekozen om zijn woord en wil aan de aarde te openbaren. Toen hij groeide in die rol, kreeg hij helder inzicht in de orde van openbaring in de kerk. Hier volgen enkele leringen van Joseph Smith aangaande openbaring en de rol van de levende profeet.

OPENBARING IS ESSENTIEEL

'De leer van openbaring gaat de leer van geen openbaring ver te boven; want één waarheid die uit de hemel wordt geopenbaard is meer waard dan alle bestaande sektarische ideeën bij elkaar.'

'Het eeuwig heil kan niet zonder openbaring worden verkregen; het is vruchteloos om zonder openbaring te dienen. (...) Niemand kan een dienaar van Jezus Christus zijn tenzij hij het getuigenis van Jezus heeft; en dat is de geest van profetie [zie Openbaring 19:10].'

DE ORDE VAN OPENBARING

'En gij zult hem die boven u en aan het hoofd der kerk staat, niet gebieden; want Ik heb hem de sleutels van de verborgenheden gegeven, en van de openbaringen die verzegeld zijn, totdat Ik voor hen een ander in zijn plaats zal aanwijzen' (LV 28:6-7).

'De presidenten of het [Eerste] Presidium leiden de kerk, en openbaringen over de zin en wil van God aan de kerk dienen door het Presidium te worden ontvangen. Dat is de orde van de hemel, en het gezag en het voorrecht van [de Melchizedekse] priesterschap. Ook is het het voorrecht van elke functionaris in deze kerk om openbaring te ontvangen, voor zover dat verband houdt met zijn roeping en plicht in de kerk.'

VOLG GODS PROFEET

'Er zijn veel wijze mannen en vrouwen in ons midden die te wijs zijn om zich te laten onderrichten; daarom zullen ze in onwetendheid sterven en in de opstanding zullen ze hun dwaling herkennen.' ■

Uit Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith (leergang Melchizedekse priesterschap en Zustersbulpvereniging, 2007), pp. 195, 197, 202.

De Kindervriend

Een boodschap VOOR *Misti*

PRESIDENT THOMAS S. MONSON

Tijdens de toespraak die ik tijdens de algemene oktoberconferentie van 1975 hield, kreeg ik het gevoel dat ik moest spreken tot een klein meisje met lang, blond haar dat op het balkon van de Tabernakel zat. Ik vertelde de aanwezigen waar ik haar zag zitten, en ik had het gevoel dat dit kleine meisje mijn boodschap nodig had.

Aan het eind van de bijeenkomst trof ik bij terugkomst in mijn kantoor een meisje, Misti White, met haar grootouders en tante aan. Toen ik hen begroette, herkende ik Misti als het meisje op het balkon tot wie ik gesproken had.

Ze vertelden mij dat Misti bij het naderen van haar achtste verjaardag was gaan twijfelen of ze zich wel wilde laten dopen. Ze had het gevoel dat ze dat wel wilde, en haar grootouders, bij wie ze woonde, wilden dat ook, maar haar minderactieve moeder vond dat ze de beslissing moest uitstellen tot ze achttien was geworden. Misti zei tegen haar grootouders: 'Als we naar de conferentie in Salt Lake City gaan, laat mijn hemelse Vader me misschien wel weten wat ik moet doen.'

Toen we een tijdje gepraat hadden, zei Misti's

**President Monson
leert ons hoe
belangrijk
geïnspireerde
boodschappen zijn.**

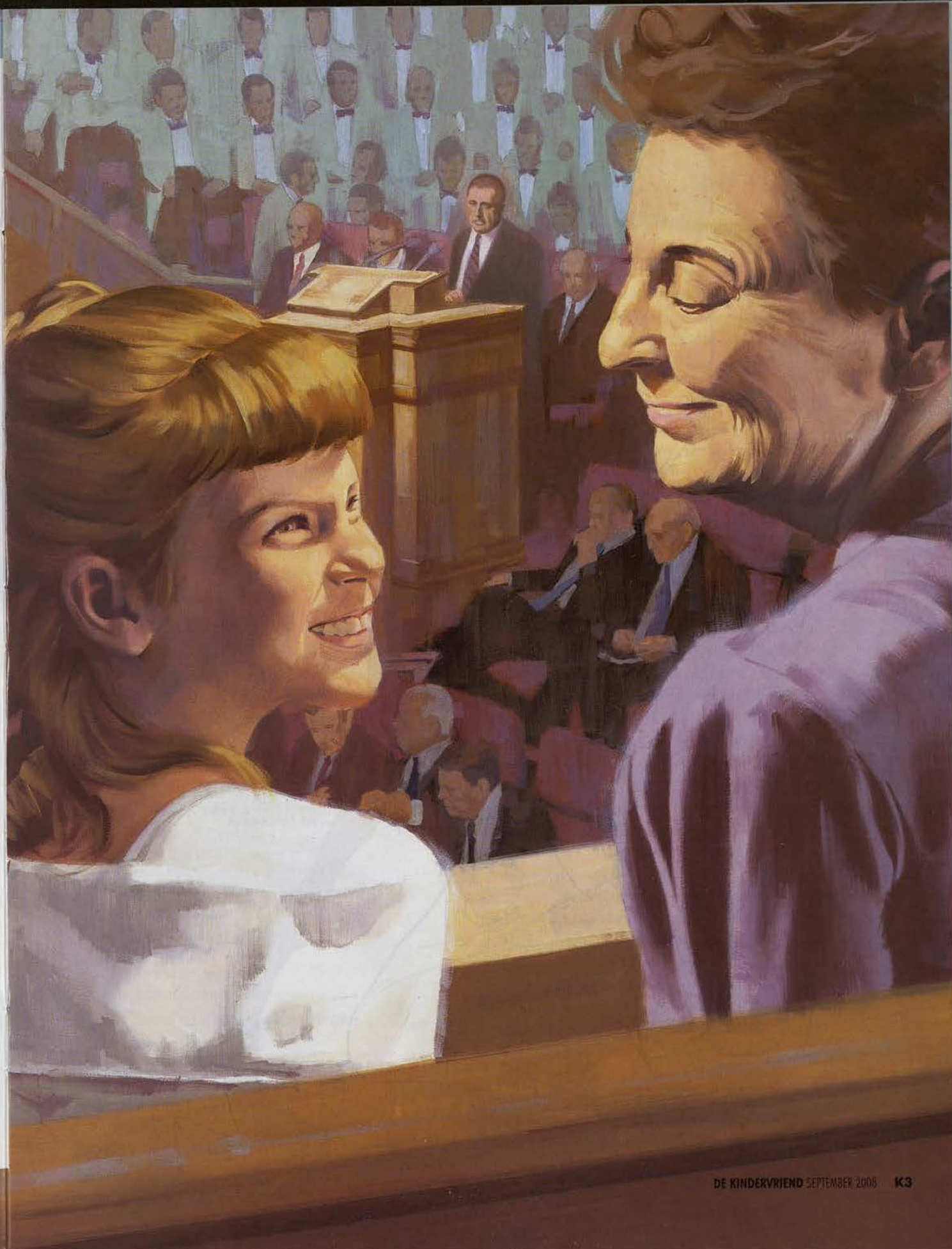
grootmoeder tegen mij: 'Ik denk dat Misti u iets wil vertellen.' Dat lieve jonge meisje zei: 'Broeder Monson, u hebt in uw toespraak tijdens de conferentie mijn vraag beantwoord. Ik wil me laten dopen!'

De familie ging terug naar Californië en Misti liet zich dopen en bevestigen als lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. ●

Naar een toespraak, gehouden tijdens de algemene aprilconferentie van 2007.

OM OVER NA TE DENKEN

- 1. Hoe zou president Monson geweten hebben dat hij tegen Misti moest zeggen dat de toespraak voor haar was, ook al had hij haar nog nooit ontmoet? Hoe kun je andere mensen laten zien dat hun hemelse Vader hen lief heeft als je luistert naar de Heilige Geest?**
- 2. Waarom zou Misti geloofd hebben dat haar hemelse Vader haar zou laten weten wat ze moest doen als ze naar de algemene conferentie luisterde? Hoe kan luisteren naar de kerkleiders je helpen om het goede te kiezen? Spreken ze tot jou, ook als ze je naam niet noemen?**
- 3. Hoe zal Misti's besluit om zich meteen te laten dopen haar geholpen hebben? Hoe kan het jou helpen om de profeet te volgen?**

[Vraag] om alle dingen [...] die jij nodig hebt, zowel geestelijke als stoffelijke; en [dank] God altijd [...] voor alle dingen die jij ontvangt' (Alma 7:23).

Zegeningen waar ik dankbaar voor ben

Noot: Als je deze pagina's niet uit het tijdschrift wilt halen, dan kun je de activiteit ook kopiëren of afdrukken van het internet op www.lds.org. Klik voor Nederlands op **Languages**.

Hemelse Vader, hoort U mijn gebed?

LINDA CHRISTENSEN

'Daarom zeg Ik u, al wat gij bidt en begeert, gelooft, dat gij het hebt ontvangen, en het zal geschieden' (Marcus 11:24).

Toen Jezus op aarde leefde, kwamen er veel mensen naar zijn woorden luisteren. Ze brachten hun kleine kinderen zodat Jezus ze kon zegenen, maar de discipelen zeiden dat ze weg moesten gaan. Jezus zei: 'Laat de kinderen tot Mij komen, verhindert ze niet; want voor zodanigen is het koninkrijk Gods' (Marcus 10:14). Jezus hield van de kinderen en zegende hen.

Het jeugdwerklidje 'Gebed van een kind' herinnert ons aan dat verhaal in de Schriften en leert ons iets over het gebed.

*Hemelse vader, hoort U mijn gebed
en is het waar dat u daar boven op mij let?
Soms lijkt de hemel nog heel ver weg,
maar 't lijkt heel dichtbij als 'k mijn gebeden zeg.*

*Hemelse vader ik berinner mij,
dat op een keer Heer Jezus tot de mensen zei:
'Laat alle kind'ren komen nu.'
Vader, ik kom nu in gebed tot U.*

Onze hemelse Vader houdt van jou. Je bent zijn kind. Hij wil dat je vaak tot Hem bidt — altijd en overal. Het volgende couplet van dit liedje herinnert je eraan dat je moet bidden.

*Bid, Hij is daar;
spreek, want Hij luistert.
Jij bent zijn kind;
zijn liefde omringt je.*

*Hij hoort mijn gebed,
Hij houdt van kind'ren.
Voor hen is zijn hemelse koninkrijk.
Het hemelse koninkrijk.
(Kinderliedjes, 6.)*

Activiteit

Je kunt het gebedendagboek op pagina K4 gebruiken als geheugensteuntje om te bidden. Haal de pagina uit

De *Kindervriend* van de *Liabona* en leg hem bij je bed of in je Schriften. Kleur de plaat en schrijf op waar je je hemelse Vader voor wilt danken als je bidt. Hij houdt van je en hoort elk gebed. Hij zegent je met wat je nodig hebt.

Ideeën voor de participatieperiode

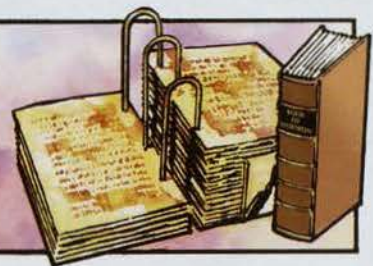
1. *Maak van tevoren drie eenvoudige bordjes die de kinderen kunnen vasthouden: Vraag, Zoek, Klop. Begin de participatieperiode door de kinderen Matteüs 7:7 te laten opzoeken en dit samen te lezen. Houd de bordjes omhoog en bespreek de woorden met de kinderen. Leer de tekst samen uit het hoofd. Getuig dat we uit de Schriften leren over het gebed. Laat de platen 'Enos bidt' en 'Het eerste visioen' zien (Evangelieplaten 305 en 403). Neem de bijbehorende schriftuurverhalen over bidden met de kinderen door (zie Enos 1:1-18; Geschiedenis van Joseph Smith 1:14-20). Vraag wat voor ervaringen de kinderen met bidden hebben gehad. Zing tot slot een lied of een lofzang over het gebed en getuig van de kracht van het bidden.*

2. *Laat 3-53 uit het platenpakket Jeugdwerk 3 zien en vertel het verhaal van Karolina's gebed (Jeugdwerk 3, les 26, pp. 123-124). Herhaal het evangeliebeginsel van de week: 'Mijn hemelse Vader wil dat ik vaak tot Hem bid — altijd en overal.' Gooi de woorden in de volgende twee zinsneden door elkaar: 'zijn heilige naam aan te roepen' en 'roept Hem aan'. Schrijf de door elkaar gegooide zinsneden op het bord en laat de kinderen in klasverband de zinsneden weer goed zetten (zie 'Woordpuzzels', Onderwijzen — geen grotere roeping [1999], p. 183). Laat hen in Alma 34:17-18 het antwoord opzoeken. Leg uit dat deze twee zinsneden allebei het gebed beschrijven. Kijk welke kernwoorden in Alma 34:17-27 beschrijven waarover we kunnen bidden (bijvoorbeeld 'velden', 'gewassen', 'huis', 'huisgezin'). Schrijf die op het bord. Laat de kinderen die woorden opzoeken in de schriftteksten en bespreek in hoeverre deze schriftpassage van toepassing is op hun leven. Geef uw getuigenis van de kracht van het gebed. ●*

UIT HET LEVEN VAN DE PROFEET JOSEPH SMITH

Beproevingen voor Joseph en Emma

Emma Smith schonk in Ohio het leven aan een tweeling, een jongen en een meisje. De baby's bleven maar drie uur in leven. Een andere zuster van de kerk kreeg diezelfde dag ook een tweeling. Maar ze verzwakte heel erg en overleed. Haar man, John Murdock, had hulp nodig met de opvoeding van de kinderen.

Ik kan zelf niet voor deze baby's zorgen, maar ik wil wel dat ze in het geloof worden opgevoed.

Wilt u ze grootbrengen?

Ja.

Op een avond waren Joseph en Emma nog laat op om voor de baby's te zorgen, want ze waren ziek. Een bende boze mensen drong het huis binnen. De mannen grepen Joseph en namen hem mee naar buiten.

De slechte mensen deden Joseph pijn en goten hete teer over hem uit.

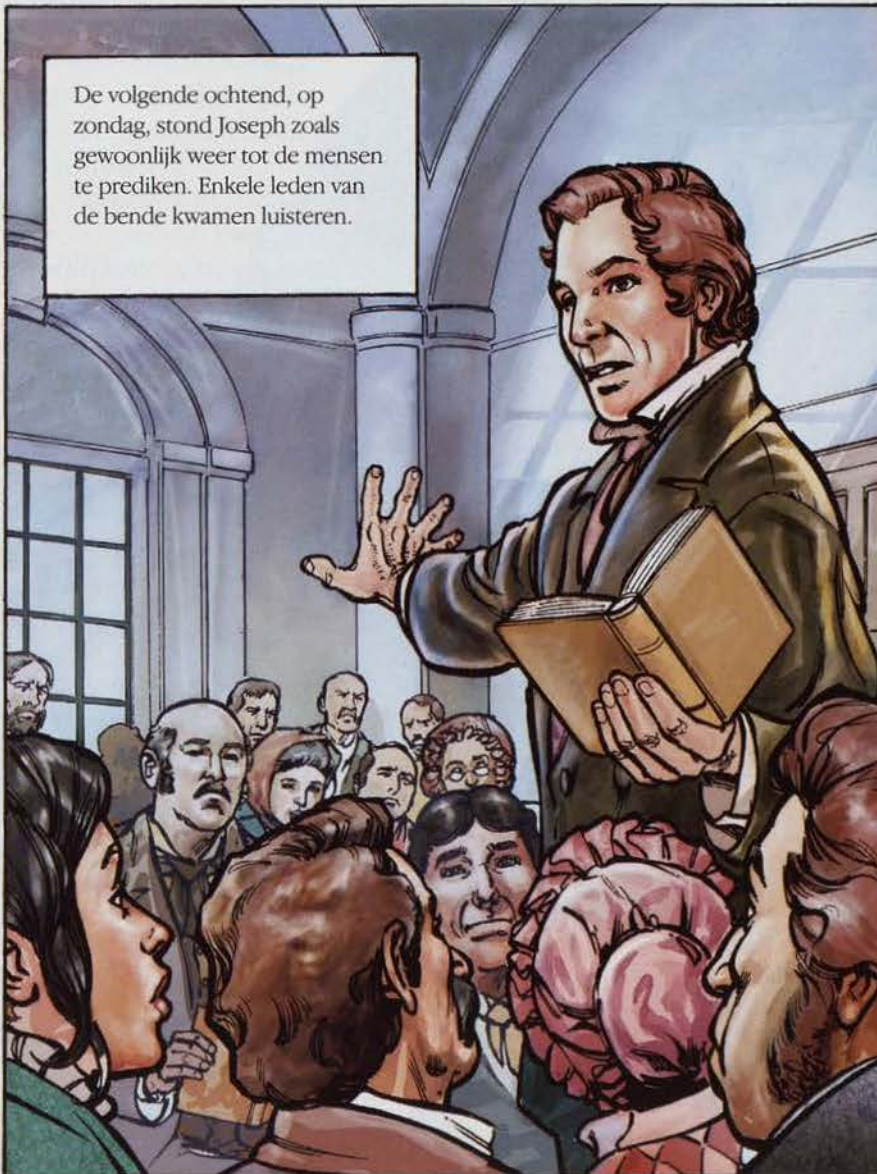
Toen de bende weg was gegaan, was Joseph erg zwak. Hij kroop terug naar huis. Toen Emma zag hoe ze Joseph toegetakeld hadden, viel ze flauw.

Josephs vrienden wasten hem grondig.

De volgende ochtend, op zondag, stond Joseph zoals gewoonlijk weer tot de mensen te prediken. Enkele leden van de bende kwamen luisteren.

Josephs kleine zontje vatte de avond dat de bende Joseph aanviel ernstig kou. Een paar dagen later stierf de baby. Maar Joseph en Emma behielden hun geloof in het heilsplan van onze hemelse Vader.

'Leert goed te doen' (Jesaja 1:17).

HET VOORBEELD VAN PRESIDENT GRANT

HEIDI ROSE

Gebaseerd op een waargebeurd verhaal

ILLUSTRATIES STEVE KROPP; FOTO PRESIDENT MONSON BILSATH PHOTOGRAPHY

Wil iedereen zijn papieren naar voren doorgeven, alsjeblieft.' Heidi draaide zich om zodat ze Molly's papier kon aanpakken. Ze keek graag naar Molly's handschrift voordat ze het doorgaf. Haar letters leken volmaakt in elkaar over te vloeien. Heidi keek naar haar eigen papier en schaamde zich dat iemand het slechte handschrift zou zien. Ze schoof haar papier onder dat van Molly en gaf het door naar voren.

'Mam, wilt u mijn huiswerk voor me opschrijven?' vroeg Heidi toen ze thuiskwam. Haar moeder had ook een mooi handschrift. Misschien zou ze zich niet zo schamen als haar moeder haar huiswerk opschreef.

'Waarom wil je dat ik je huiswerk opschrijf? Heb je je armen gebroken?' plaagde moeder.

Heidi vertelde haar moeder over Molly's prachtige handschrift. 'Ik zou willen dat ik vorig jaar mijn handschrift meer had geoefend.' Heidi ging aan tafel zitten en ondersteunde haar hoofd met haar handen.

'Weet je, Heidi,' zei haar moeder, 'als je er hard genoeg aan werkt, kan jouw handschrift net zo mooi worden als dat van wie dan ook. Je moet het alleen écht willen.'

Heidi was niet zo erg overtuigd. Ze dacht aan Molly's handschrift en kon zich niet indenken dat ze haar eigen handschrift daar ooit op zou kunnen laten lijken.

Herinner je je de profeet Heber J. Grant?' vroeg moeder.

Heidi keek op. 'Ja. We hebben in het jeugdwerk over hem geleerd.'

'Toen hij nog jong was, had hij een erg slecht handschrift. Hij wilde het graag verbeteren en dus bleef hij oefenen tot zijn handschrift zo goed was dat hij er een onderscheiding mee verdiende.'

Heidi was verbaasd! Ze keek op naar de profeten, maar had nooit beseft dat ze in hun jeugd net zulke problemen hadden gehad als zij. Ze besloot dat als Heber J. Grant zijn handschrift kon verbeteren, zij dat ook kon.

De volgende dag werkte Heidi op school hard aan haar handschrift. Het was eerst moeilijk. Ze moest langer blijven om haar werk op te schrijven, maar door het verhaal van president Heber J. Grant was ze gemotiveerd om vol te houden.

Het duurde weken voordat Heidi verbetering zag.

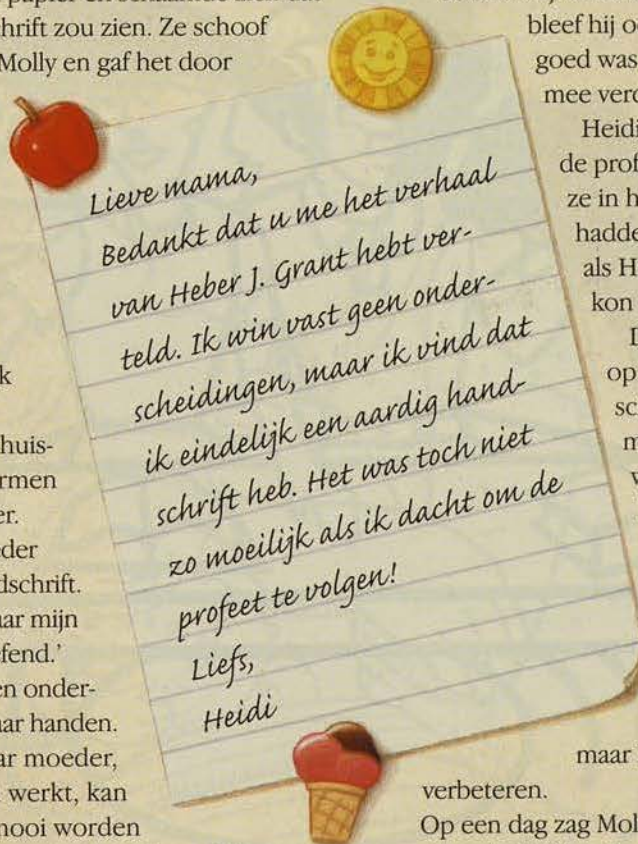
Het duurde nog steeds lang om haar taken uit te werken, maar haar handschrift was aan het

verbeteren.

Op een dag zag Molly het. 'Heidi, je hebt best een mooi handschrift', zei ze.

'Bedankt.' Heidi bloosde. Ze kon een glimlach niet onderdrukken.

Die avond hing Heidi een briefje voor haar moeder op de koelkast. Het was geschreven met een prachtig handschrift. ●

'De heilige Schriften, de leiding van je ouders en het onderricht dat je in het jeugdwerk krijgt (...) zullen je aanmoedigen om het beste uit jezelf te halen. Studeer met een doel voor ogen, zowel in de kerk als op school.'

Zie 'Je celestiale reis', president Thomas S. Monson, *De Ster*, juli 1999, p. 115.

Tijd voor het gezinsgebed

Laat alle kinderen zien hoe zij het goede pad moeten volgen om samen met het gezin gezinsgebed te doen. Kleur daarna de plaat.

ILLUSTRATE APRIL STOTT

IK KAN TOT MIJN HEMELSE VADER BIDDEN EN HIJ HOORT EN VERHOORT MIJN GEBEDEN.

'Daarom zeg Ik u, al wat gij bidt en begeert, gelooft, dat gij het hebt ontvangen,
en het zal geschieden' (Marcus 11:24).

Mijn broer en de puppy

Uit een interview dat Callie Buys had met ouderling Keith R. Edwards van de Zeventig, momenteel president van het gebied Filipijnen

'Bewijst elkander liefde en barmhartigheid' (Zacharia 7:9).

Ik was zo gezegend om op te groeien onder mensen die van me hielden en die me ten goede beïnvloedden. De mensen die de grootste invloed op me hadden, waren mijn eigen familieleden. Mijn ouders kozen het goede en zij vertrouwden erop dat ik dat ook deed. En mijn oudere broers gaven een goed voorbeeld dat ik kon volgen.

Een oudere broer leerde mij een belangrijke les toen ik vijf jaar was. Dat was toen mijn tweelingbroer, Karl, en ik een puppy kregen. We begrepen niet welke verantwoordelijkheid een huisdier met zich meebrengt. We dachten dat het gewoon een speeltje was waar je eigenlijk niet voor hoeft te zorgen. We maakten ons er niet zo druk over of de hond eten of water kreeg, of verzorging. Maar we hadden een oudere broer die er heel anders over dacht. Hij hield heel veel van dieren. Hij zag de behoefte van het hondje en zorgde ervoor.

De hond groeide op met de gedachte dat hij van onze broer was, en we hadden er wel eens ruzie over van wie hij nou

eigenlijk was. Karl en ik hielden vol dat het onze hond was, en we hadden

wel eens wedstrijden met onze oudere broer om te zien naar wie de hond toe zou gaan als hij geroepen werd. De hond ging altijd naar onze broer.

De hond begreep wat loyaliteit inhoudt en wist dat onze broer hem liefde gaf. Daardoor heb ik iets heel belangrijks geleerd over de wet van de oogst, die ons zegt dat we alleen oogsten wat we zaaien. Mijn broer zaaide liefde toen hij voor onze hond zorgde, en hij oogstte de beloning van vertrouwen en loyaliteit.

Mijn moeder kende die les ook. Ze had groot geloof. Toen ze nog jong was, gingen haar ouders niet erg vaak naar de kerk, dus ging ze maar in haar eentje naar de kerk. Mede door haar liefdevolle voorbeeld werden haar ouders weer actief in de kerk.

Toen ik nog jong was, stond mijn moeder vaak op tijdens de vasten-en-getuigenisdienst om haar getuigenis te geven. Ze zei dan hoeveel ze haar zoons waardeerde en wat een fijne jongens het waren. Haar geloof in ons had grote voordelen. Zelfs als we haar woorden niet altijd waarmaakten, liet ze ons zien dat we goede mensen konden worden.

Net zoals mijn moeder geloof had in mijn broers en mij, heb ik groot geloof in de opkomende generatie kinderen in deze tijd. Jullie zijn bewaard voor deze tijd. Het

verwondert mij om zo veel fijne, mooie kleine kinderen te zien met zo veel geloof. Jullie, kinderen, zijn de toekomst van de kerk, en jullie worden voorbereid op een groot werk. Doen jullie in geloof je best, dan zaai je zaadjes van gerechtigheid en oogst je de zegeningen die de Heer voor je heeft. ●

OVER DE HELE WERELD ZIJN ER KINDEREN DIE BIDDEN, JEUGDWERKLIEDJES ZINGEN EN HET EVANGELIE LEREN KENNEN — NET ALS JIJ! DEZE MAAND MAKEN WE KENNIS MET OMAR SALGADO UIT VALLE DE ANGELES (HONDURAS).

Vogels, katten en honden kunnen niet altijd zo goed met elkaar opschieten. De een zit de ander meestal na.

Maar bij Omar Salgado (9) thuis in Honduras, is het heel gewoon om hem met de groene parkiet van de familie op zijn arm te zien lopen terwijl de kat erop neerkijkt vanaf het dak, of dat de kat in de buitenkeuken rustig over de grond loopt terwijl de hond bij de deur ligt uit te rusten. Iedereen lijkt goed met elkaar op te kunnen schieten.

Omar doet de parkiet glimlachend terug in zijn kooi en gaat de kippen voeren. Hij zorgt graag voor de dieren van de familie. En die hulpvaardigheid maakt niet alleen zijn ouders blij, het is een van Omars manieren om goed op te schieten met anderen.

Omars manier om met

Goed voor elkaar zorgen

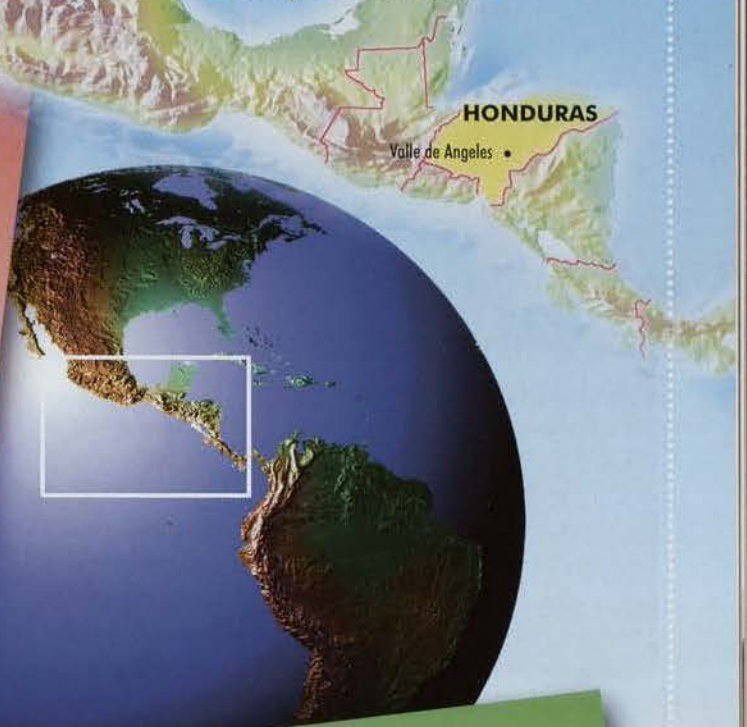
In de familie Salgado kan iedereen ergens mee helpen. Maar Omar weet dat zijn ouders van hem verwachten dat hij zijn jongere broertje en zusje helpt als dat nodig is, want hij is de oudste thuis.

Omar vindt het belangrijk om zijn ouders te eren en zijn familie te sterken. De leden van de familie Salgado moeten wel op elkaar vertrouwen, want ze hebben niet veel burens. Het dichtstbijzijnde huis is op zijn minst tien minuten lopen bij hen vandaan.

Dus gaat Omar op school en in de kerk op zondag met zijn vrienden om, maar thuis besteedt hij veel tijd aan zijn zesjarige broertje Arnold en zijn vierjarige zusje Nathaly. Net als hun dieren, kunnen ze aardig goed met elkaar opschieten.

'We proberen geen ruzie te maken,' zegt Omar, 'want het is veel leuker om vrienden te zijn.'

WAAR LIGT DE VALLE DE ANGELES (HONDURAS) EIGENLIJK?

Tijd samen doorbrengen

Als Omar, Arnold en Nathaly samen zijn, hebben ze altijd wel wat te doen. De familie zingt bijvoorbeeld graag samen lofzangen. Omars lievelingslied is 'Leer mij te wand'len in 't licht van de Heer' (*Kinderliedjes*, 70).

En het drietal speelt vaak spelletjes. Verstoppertje is een van hun lievelingsspelletjes. Ze verstoppertje dan in en om het huis, en in de omliggende bossen, voor elkaar. Tikkertje is ook favoriet. Dan rennen ze over het erf rond hun huis achter elkaar aan.

'Ik speel graag met hem', zegt Arnold over zijn oudere broer.

FOTO'S ADAM C. OLSON; DETAIL KAART THOMAS S. CHILD; AFBEELDING AARDE © MOUNTAIN HIGH MAPS

andere op te schieten

Wonen in de vallei van de engelen

Terwijl Arnold graag met zijn oudere broer speelt, tekent Nathaly graag met hem.

Omar tekent graag, en hij kleurt graag met zijn kleurpotloden. Meestal tekent hij landschappen, bergen en huizen. Geen wonder. Er is heel wat moois te tekenen waar hij woont, want Valle de Angeles is een plaats die bekend staat om de vele goede kunstenaars. Zelfs de naam, die 'Vallei van de engelen' betekent, is mooi.

De valleien en bergen die Omars woonplaats omringen, staan vol prachtige bomen en planten. Omars familie woont zelfs op een bloemenkwekerij. Zijn vader kweekt bloemen die zo mooi zijn dat hij ze verkoopt.

Omar vult hele tekenbloks met zijn kleurrijke tekeningen. En Nathaly is vaak al kleurend aan zijn zij te vinden.

Leren gehoorzamen

Het gezin van Omar wordt sterker doordat ze allen goed met elkaar kunnen opschieten en ze van alles samen doen. Zoals naar de kerk gaan en samen in de Schriften lezen.

'Ik leer veel in het jeugdwerk. Ik heb hele goede leraressen', zegt Omar.

In het jeugdwerk leert Omar over Jezus. En hij zegt dat hij daardoor weet hoe hij zijn ouders moet helpen en een goede zoon moet zijn.

Omar leest vooral graag verhalen uit het Boek van Mormon. 'Ik vind Nephi geweldig', zegt hij. Zijn lieblingsverhalen gaan over de ijzeren roede en Nephi die een schip bouwt. Nephi was een goede zoon die altijd probeerde zijn familie te sterken.

'Nephi was gehoorzaam', zegt Omar terwijl hij de kippen voert. Hij zet het voer weg en wacht even af of hij nog iets anders kan doen voordat hij wegrent om tikkertje te spelen. 'Ik probeer ook gehoorzaam te zijn.' ●

FAVORIETEN

Spel: tikkertje met verlos

Jeugdwerklidje: 'Leer mij te wand'len in 't licht van de Heer'

Schoolvak: tekenen

Persoon uit de Schriften: Nephi

Uit het evangelie van Jezus Christus leren wij dat Gods kinderen eeuwig potentieel hebben.

Breng de teksten en leringen die aansluiten op de behoeften van de zusters die u bezoekt.

Geef uw getuigenis van de leerstelling. Vraag de zusters die u onderwijst om te vertellen wat ze voelen en leren.

Wat is mijn eeuwig potentieel?

Ouderling Russell M. Nelson van het Quorum der Twaalf Apostelen:

‘Een vrouw krijgt haar rijkste beloning als zij opstaat om haar bestemming als toegewijde dochter van God te vervullen. Hij heeft alle getrouwe heiligen tronen, koninkrijken, heerschappijen, heerlijkheid, onsterfelijkheid en eeuwig leven beloofd. (Zie Rom. 2:7; LV 75:5; 128:12, 23; 132:19.) Dat is het potentieel van vrouwen in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Het is verhogend, eeuwigdurend en goddelijk.’ (‘Woman — of Infinite Worth’, *Ensign*, november 1989, p. 22.)

Julie B. Beck, algemeen ZHV-presidente: ‘Ik wou dat ieder meisje en iedere vrouw een getuigenis van haar potentieel voor eeuwig moederschap had. (...) De rol van de vrouw is niet op aarde begonnen, en eindigt hier ook niet. Een vrouw die op aarde haar moederschap in ere houdt, zal het moederschap ook in de komende wereld eren, en “waar [haar] schat is, daar zal ook [haar] hart zijn” (Matteüs

6:21). Als een meisje of vrouw haar moederhart ontwikkelt, bereidt ze zich voor op haar goddelijke, eeuwige zending als moeder.’ (‘Een “moederhart”’, *Liabona*, mei 2004, p. 76.)

Hoe kan ik mijn eeuwig potentieel beter bereiken?

Ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen:

‘God uit zijn liefde door ons de leiding te geven die we nodig hebben om vooruitgang te maken en ons potentieel te verwezenlijken. (...) Hij die ons het beste kent, die ons potentieel en onze eeuwige mogelijkheden kent, heeft ons goddelijke leiding en geboden gegeven in zijn handboeken: de heilige Schriften.’ (‘God’s Love for His Children’, *Ensign*, mei 1988, p. 59.)

President Henry B. Eyring, eerste raadgever in het Eerste Presidium:

‘Het doel van Gods scheppingen, de reden dat Hij ons het leven heeft geschonken, is ons de kans te geven de leerervaringen te krijgen die we nodig hebben om bij Hem te kunnen terugkeren, om voor eeuwig bij Hem te wonen. Dat is alleen mogelijk als onze natuur verandert door geloof in de Heer Jezus Christus, door echte bekering, en door de verbonden te sluiten en na te komen, die Hij alle kinderen van zijn Vader door zijn kerk aanbiedt.’ (‘Education for Real Life’,

Ensign, oktober 2002, p. 16.)

President John Taylor (1808–1887):

‘Ons belangrijkste doel is het eeuwig leven en de verhoging; en onszelf, onze nakomelingen en onze voorouders voorbereiden op tronen, rijken en machten in de eeuwige werelden (...) opdat (...) zij en wij voorbereid mogen worden, na de mate van onze schepping op aarde te hebben vervuld, om te gaan met de intelligenties in de eeuwige werelden, en weer mogen worden toegelaten tot de tegenwoordigheid van onze Vader, van Wie wij gekomen zijn, en deel hebben aan die eeuwige realiteiten waarvan de mens zonder openbaring niets af zou weten. Wij

zijn hier gekomen met dat doel; (...) wij bouwen tempels met dat doel; wij ontvangen begiftigingen met dat doel.’ (Zie *Leringen van kerkpresidenten: John Taylor* [leergang Melchizedekse priesterschap en Zustershulpvereniging, 2001], pp. 8–9.)

LV 78:18: ‘Weest goedsmoeds, want Ik zal u voortleiden. Van u is het koninkrijk en van u zijn de zegeningen daarvan, en van u zijn de rijkdommen der eeuwigheid.’ ■

Ik gaf niet op

CARLOS A. DEL LONGO

Een jaar na mijn doop, in 1963 in Argentinië, werd ik geroepen als gemeenteadministrateur. Op een dag kwam ik wat blanco gezinslijsten en stamboomlijsten tegen. Zonder dat ik daar instructie in had gehad, begon ik de lijsten met de hulp van mijn moeder in te vullen. Zij herinnerde zich de namen van haar voorouders en die van mijn vader, en de belangrijke datums in hun leven, tot wel vier generaties terug. Ze herinnerde zich zelfs enkele mensen uit de vijfde generatie en iemand uit de zesde.

Ik wilde graag verder gaan met mijn onderzoek en ik deed mijn best om de informatie die mij was gegeven te verifiëren. Toen ik vernam wat het doel van familiehistorisch werk was, begon ik onmiddellijk bij de tempel namen in te dienen van mijn overleden dierbaren.

Ik had succes gehad met de voorouders van mijn moeder, maar ik had moeite met mijn vaders kant van de familie. Ondanks de moeite die ik deed, was ik bijna vijftwintig jaar lang niet in staat om achter de geboortedatum van mijn grootvader aan vaders kant te komen. Volgens

zijn huwelijksakte was hij geboren in Udine (Italië), dus schreef ik

wel dertig brieven naar instanties in dat plaatsje, en omliggende plaatsen. Geen enkel antwoord bevatte de informatie die ik zocht.

In 1988 ging er in Rosario een centrum voor familiegeschiedenis open en ik werd geroepen als medewerker. Het was alsof ik in de hemel beland was, met al dat materiaal binnen mijn bereik. Ik zat uren te lezen en ik bestelde microfilms met gegevens uit veel verschillende steden. In de International Genealogical Index (IGI) vond ik de exacte namen van mijn grootvader en overgrootvader.

Ik schreef ongeveer dertig brieven naar Udine, in Italië, en naar omliggende plaatsen. Maar geen enkel antwoord bevatte de informatie die ik zocht.

Ik schreef naar het plaatsje in Italië waar de twee mannen waren geboren en vroeg om hun geboorteaktes. De plaatselijke priester stuurde die op, maar volgens de gegevens waren de twee mannen geen familie van me.

Ik schreef weer terug en vroeg dit keer aan de priester of hij enige informatie over mijn grootvader had. Hij verwees me naar

het gemeentehuis, dus schreef ik daar een brief heen. Mijn hart sprong op van vreugde toen ik een document ontving met de namen, en enkele belangrijke datums, van mijn grootouders, overgrootouders, betovergrootouders en vele andere familieleden. In het document stond ook dat de naam van mijn grootvader was veranderd bij aankomst in Argentinië, wat verklaarde waarom het zoeken naar deze gegevens zo verwarrend was geweest.

Ik schreef nogmaals naar de gemeente en vroeg of ze me het

document konden sturen dat aan dit document voorafging. Dat deden ze, en er stonden nog eens 27 mensen op. Ik had voor al die familieleden de tempelverordeningen al verricht, maar had nu de verzekering dat zij echt mijn voorouders waren.

Door fijne ervaringen als deze voel ik mij rijkelijk beloond voor het werk dat ik aan mijn familiegeschiedenis heb gedaan. Hoewel er soms teleurstellingen waren, heb ik het niet opgegeven. Ik zie in dat mijn hemelse Vader mij geleid heeft bij mijn onderzoek.

Ik weet dat onze hemelse Vader al zijn kinderen de kans zal geven om tempelverordeningen te ontvangen, hetzij nu of in het millennium. Maar ik weet ook dat onze voorouders die het evangelie in de geestenwereld aanvaardden erg graag willen dat wij onze familiegeschiedenis uitzoeken. Als wij ons uiterste best doen, zal de Heer ons helpen. ■

Familiehistorische overpeinzingen

STEPHEN C. YOUNG

In de zomer van 1979 vernam ik tot mijn verbazing dat enkele boeken en papieren van mijn moeder opgeslagen lagen in een schuurtje van wijkleden in de stad waar ik vandaan kwam, London (Ontario, Canada). Ik probeerde te redden wat er te redden viel uit de beschimmelde kartonnen dozen en ontdekte gedeeltelijk ingevulde stamboomlijsten van mijn familie, wat gezinslijsten en enkele onderzoeksnotities. Maar de ware

schat was een persoonlijke geschiedenis van vier pagina's van mijn moeder, die was overleden toen ik elf was. De vondst van deze documenten wekte interesse bij mij op voor mijn familiegeschiedenis en keerde mijn hart tot mijn voorouders.

Bijna twee jaar later, in april 1981, overleed mijn vader onverwachts. Tussen zijn bezittingen ontdekte ik een ring met zijn initialen, *CMY*, maar

ik kon me niet herinneren dat ik hem die ooit had zien dragen. Hij moet die tijdens de oorlog gedragen hebben toen hij als jonge man dienst deed op een mijnenveger van de Canadese marine.

Nu, na zijn dood, was ik de enige levende persoon op mijn enige stamboomlijst, dus ik was afhankelijk van verre familieleden om meer gegevens te vergaren. Een van hen was Betty,

Ik zal me altijd herinneren dat ik naar de voordeur van Oaklands Road 32 liep — het huis dat mijn overgrootvader had gebouwd.

mijn grootvaders schoonzuster, die nog in het huis van de familie in Bexleyheath in Kent (Engeland) woonde. Ik had altijd gehoopt haar te kunnen bezoeken en meer informatie te krijgen over mijn moeders familie, maar als alleenstaande student had ik daar het geld niet voor. Maar nu ik na mijn vaders overlijden een bescheiden erfenis had gekregen, kon ik een overzeese reis betalen.

Op de dag dat ik tante Betty voor het eerst zou bezoeken, was ik zenuwachtig. Zou ze begrip hebben voor mijn grote verlangen om meer te weten te komen over voorgaande generaties? Ik keek in het raam van de dubbeldekkerbus die ik had genomen naar de weerspiegeling van mijn vaders ring, die ik nu aan mijn eigen rechterhand droeg. Het gaf mij troost, alsof zijn hand op mijn knie lag en aangaf dat hij mij steunde in mijn streven.

Gelukkig ontving tante Betty mij hartelijk en onthulde ze veel nieuwe en nuttige details over mijn familie, waaronder het feit dat mijn overgrootvader het huis waarin zij woonde had gebouwd. Ik sliep die nacht zelfs in de kinderkamer van mijn grootvader. Ik had hem nooit ontmoet, maar aan de foto's die ze me liet zien, zag ik dat ik verbazend veel op hem leek. Ze was zo vriendelijk om me enkele van die oude familiefoto's te geven, alsmede brieven en een familiebijbel met de volledige namen, geboortedatums en geboorteplaatsen van twee generaties voorouders vanaf circa 1830.

Er zijn meer dan 25 jaren voorbijgegaan sinds die regenachtige septembermiddag in Engeland, toen ik schoorvoetend van de bushalte naar een onzeker welkom in mijn

voorouderlijk huis liep. Sindsdien heb ik door verre familieleden schatten aan informatie ontdekt over mijn voorouders aan beide zijden van de Atlantische oceaan en heb ik ervoor gezorgd dat er temperverordeningen voor ze werden verricht.

Ik zal me altijd herinneren dat ik naar de voordeur van Oaklands Road 32 liep en mijn weerspiegeling in het glas zag. Nu weet ik dat het bekende gezicht in die weerspiegeling aardig leek op het jonge gezicht van mijn grootvader, die mij welkom thuis heette. ■

Op zoek in Finland

JUDITH ANN LAURUNEN McNEIL

Mijn zus en ik voelden een leegte omdat we geen idee hadden wie onze Laurunen-voorouders waren. Al wat we wisten, was dat ze in 1901 uit Finland naar Amerika waren gegaan. En dus gingen mijn zus Janice, mijn nicht Sandy, mijn man Charlie en ik in augustus 2004 op reis om onze voorouders te ontdekken.

Toen we onderzoek deden ter voorbereiding van onze reis, ontdekte Sandy een rapport van twee pagina's over de boerderij van de Laurunen, gebouwd in 1605. En de vroegste vermelding van onze familie stamde uit 1569, uit het plaatsje Kauhajoki.

Eenmaal in Finland huurden we een auto en de volgende ochtend ondernamen we al vroeg de lange

rit naar Kauhajoki. We hadden moeite om het te vinden en stonden op het punt het op te geven toen Charlie een klein vliegveldje ontdekte. We reden erheen om de juiste richting te vragen. Sandy liet het document wat ze had gevonden aan een jonge man zien en hij bood vriendelijk aan om ons naar de gemeentebibliotheek te brengen. Ik ben ervan overtuigd dat we Kauhajoki zelf nooit gevonden hadden, want het ligt helemaal verborgen achter een bosweg. Het leek erop dat de Heer ons op onze reis leidde.

In de bibliotheek gaf een jonge vrouw ons een kaart en omcirkelde daarop de Lutherse kerk en begraafplaats. We hadden geen moeite om de kerk te vinden. Na twee uur onderzoek, met hulp van de pastoor en enkele administratieve medewerkers, belde een van hen onze medeleden van de familie Laurunen en vertelde hen dat er bezoekers uit Amerika waren. Ze kwamen meteen langs met genealogiegegevens die teruggingen tot het jaar 1550.

Met de boekhouder van de kerk als tolk kregen wij een rondleiding over de prachtig onderhouden begraafplaats. Sandy stond voor het eerst bij het graf van haar grootvader. Later zag ze een foto van hem en hield zijn viool vast. We waren allemaal erg ontroerd toen de leegte die we hadden gevoeld, werd opgevuld.

Toen reden onze Finse familieleden ons naar de boerderij van de familie, die we in ons document gezien hadden. Ze zeiden dat onze familie ooit zo veel grond had bezeten als je met het blote oog kon zien. Het huis was enorm en had Laurunenfamilies vanaf 1550 gehuisvest. Toen het Russische leger

in Kauhajoki aankwam, gebruikten ze het huis als militair hoofdkwartier. Ze brandden de kerk en alle andere woningen in de omgeving af. Iedereen, inclusief onze familie, vluchtte het bos in om het vege lijf te redden. Toen de Russen weg waren, leidde onze grootvader de bouw van de nieuwe kerk die we eerder hadden gezien. Uiteindelijk werd de grond om de boerderij heen verkaveld en verkocht.

In 2005 brachten Janice, Sandy en ik nog een bezoek

aan Kauhajoki om onze familie daar nog eens te zien en verder onderzoek te doen. In 2006 hielden we de eerste Amerikaanse Laurunenfamilie-reünie, bezocht door vijftien van onze Finse familieleden. 89 familieleden herdachten het leven van onze grootouders.

Wat een vreugde om zo'n rijke, fascinerende familiegeschiedenis te ontdekken en meer te weten te komen over wie ik ben en waar ik vandaan gekomen ben. Familiegeschiedenis is echt het werk van de Heer. ■

Mama's dagboek

EDNA F. CHANDLER

Moeder woonde al bijna vijf jaar bij me in. Ik hield van haar en ik was dankbaar dat ik voor haar kon zorgen zoals zij jarenlang voor mij had gezorgd. Maar ik miste haar glimlachjes en grappige opmerkingen. Ik verlangde ernaar om weer de vreugde en de opwinding te voelen die zij ooit had gevoeld als ze met me uit rijden ging. Het had nooit uitgemaakt waar we heengingen. Moeder wees altijd op bloemen, vogels op telefoonkabels of spelende kinderen.

Ik miste de kameraadschap die we hadden als we samen aardappelen schilden, boontjes dopten of boeken lazen. Ik wilde mijn jeugdherinneringen met haar delen en haar nieuwtjes vertellen over mijn broers en zusters en over haar kleinkinderen.

Ze vond het altijd leuk als er familie langs kwam, vooral de kleinkinderen. Maar nu had haar dementie dat allemaal veranderd. Ze wist niet meer zeker wie ik was, misschien alleen maar een bijzondere persoon die voor haar zorgde.

Het was een uitermate moeilijke dag met moeder geweest. Ze gaf me de gebruikelijke starende blikken als ik probeerde een praatje te maken en wantrouwende blik-

ken als ik probeerde haar te helpen. Ik ging doodmoe en gefrustreerd op de bank zitten nadenken. In de hoop dat het moeder wat zou afleiden, en misschien zelfs wat herinneringen zou

We liepen over de prachtig onderhouden begraafplaats en mijn nicht stond voor het eerst bij het graf van haar grootvader.

LAURUNEN
LIANONA SEPTEMBER 2006

ophalen, begon ik hardop voor te lezen uit een van moeders dagboeken. Mijn pogingen haalden niets uit, maar toen ik vervolgens stilletjes verder las, kwamen de herinneringen bij mij wel terug.

Op die bladzijden vertelde moeder geregeld hoe fijn het was als haar familie langskwam en hoe leeg ze zich voelde als ze weer weg waren. Ze schreef hoe moeilijk het voor haar was geweest toen mijn vader ziek was geworden en haar na een lange strijd op 59-jarige leeftijd als weduwe had achtergelaten. Ze schreef dat ze vader zo miste en hoeveel zorgen ze zich maakte over mijn oudere broer, die aan dezelfde ziekte leed.

Moeder schreef over fijne, opbouwende ervaringen zoals lesgeven in de kerk en meedoen aan activiteiten voor alleenstaanden. Ze schreef hoe bevredigend het was om naar Dilkon, in Arizona, te gaan om daar eens in de week les te geven in een Navajo-indianenreservaat. Dat deed me eraan denken dat ze altijd had beklemtoond hoe belangrijk het was om betrouwbaar te zijn als iemand op je rekende. Soms waren haar opmerkingen maar kort omdat ze bezig was geweest iemand te helpen. Dat deed me eraan denken hoe vaak ze met eten of geschenken naar iemand toeging als ze meende dat die hulp nodig had of opgevrolijkt moest worden. Ze gaf in haar dagboek vaak haar getuigenis van het evangelie.

Ik werd vooral geraakt door de manier waarop ze haar zorgen en verdriet uitte toen mijn dochter werd geboren met het syndroom van Down en aanverwante problemen. Had ze echt bijna een hele maand lang de voeding en verzorging van onze andere kinderen voor haar rekening genomen terwijl mijn man en ik heen en weer reden naar het ziekenhuis waar Debra Sue een

openhartoperatie en bijkomende complicaties onderging? Ja! En ze was toen al zeventig!

Ik herinnerde me dat ze altijd voor me klaar stond als ik haar nodig had. Door

de jaren heen ondervond ik dat als ze niet in eigen persoon bij me kon zijn, haar trouwe brieven en gebeden mij steun gaven.

Toen ik die avond lofzangen voor moeder zong om haar in slaap te sussen, werd ik overspoeld door een sterk gevoel van liefde voor mijn moedige, altijd zichzelf opofferende moeder, en door grote dankbaarheid voor de woorden in haar dagboek die haar weer bij mij hadden teruggebracht. ■

Ik werd overspoeld door een sterk gevoel van liefde voor mijn moedige moeder en door grote dankbaarheid voor de woorden in haar dagboek die haar bij mij hadden teruggebracht.

MATTEÛS

5:14-16

De Heiland heeft ons in de bergrede geleerd hoe belangrijk het is om het evangelielicht in ons leven door te laten schijnen.

Licht van de wereld

'Jezus wil dat ieder van ons Hem kent, omdat die kennis ons verandert en ons onbeschrijflijke vreugde geeft. Maar de invloed van het evangelie moet zich verder uitstrekken dan alleen naar onszelf. Zij moet zijn als het licht dat het duister uit het leven van de mensen om ons heen verjaagt. Niemand wordt gewoon alleen maar voor hem- of haarzelf gered, net als er geen lamp wordt aangedaan alleen maar voor zichzelf.'

Ouderling Joseph B. Wirthlin van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Build It Right', *Tambuli*, november 1990, p. 47.

14 Gij zijt het licht der wereld.^b Een stad, die op een berg ligt, kan niet verborgen blij-
15 ven. Ook steekt men geen lamp aan en zet haar onder de korenmaat, maar op de stand-
16 daard, en zij schijnt voor allen, die in het huis zijn.^c Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken.^d

Laat zo je licht schijnen

'De lamp die de Heer in deze bedeling heeft aan gedaan, kan een licht voor de hele wereld worden, en anderen die onze goede werken zien, kunnen ertoe worden gebracht om onze Vader in de hemel te verheerlijken en zelf het voorbeeld te volgen dat zij in

ons hebben gezien.

'Te beginnen met jou en mij, kan een heel volk door hun levenswijze thuis, op het werk en zelfs in hun ontspanning als een stad op een heuvel worden waarnaar men opziet en leert, en een banier worden waar de volken van de aarde kracht aan kunnen ontlenuen.'

President Gordon B. Hinckley (1910-2008), 'A City Set upon a Hill', *Tambuli*, november 1990, p. 8.

Stad op een heuvel

In de oudheid werden steden vaak om veiligheidsredenen op een heuvel gebouwd, want men kon zich dan beter verdedigen. De mensen konden de stad van ver al zien en wisten waar ze naartoe moesten vluchten als er gevaar dreigde. In hoeverre is een discipel van Christus net als een stad op een heuvel?

Korenmaat

Dit woord, vertaald uit het Grieks, was aanvankelijk een maateenheid voor droge goederen (ongeveer 8,7 liter), maar slaat ook op het vat dat werd gebruikt om die goederen te meten. Stel je een kaars of een lamp voor onder een hele grote emmer.

Goede werken

Lees de tekst van de lofzang 'Heb ik heden iets goeds in de wereld gedaan' (*Heilige lofzangen*, 193). Schrijf hoe je andere mensen kunt helpen of opbeuren, en bepaal wanneer je dat gaat doen. Leg je lijst ergens neer waar je die ziet.

Noot van de redactie: Deze pagina is niet bedoeld als een uitgebreide uitleg van het gekozen schrijvers, alleen maar als een beginpunt voor verdere studie.

IN

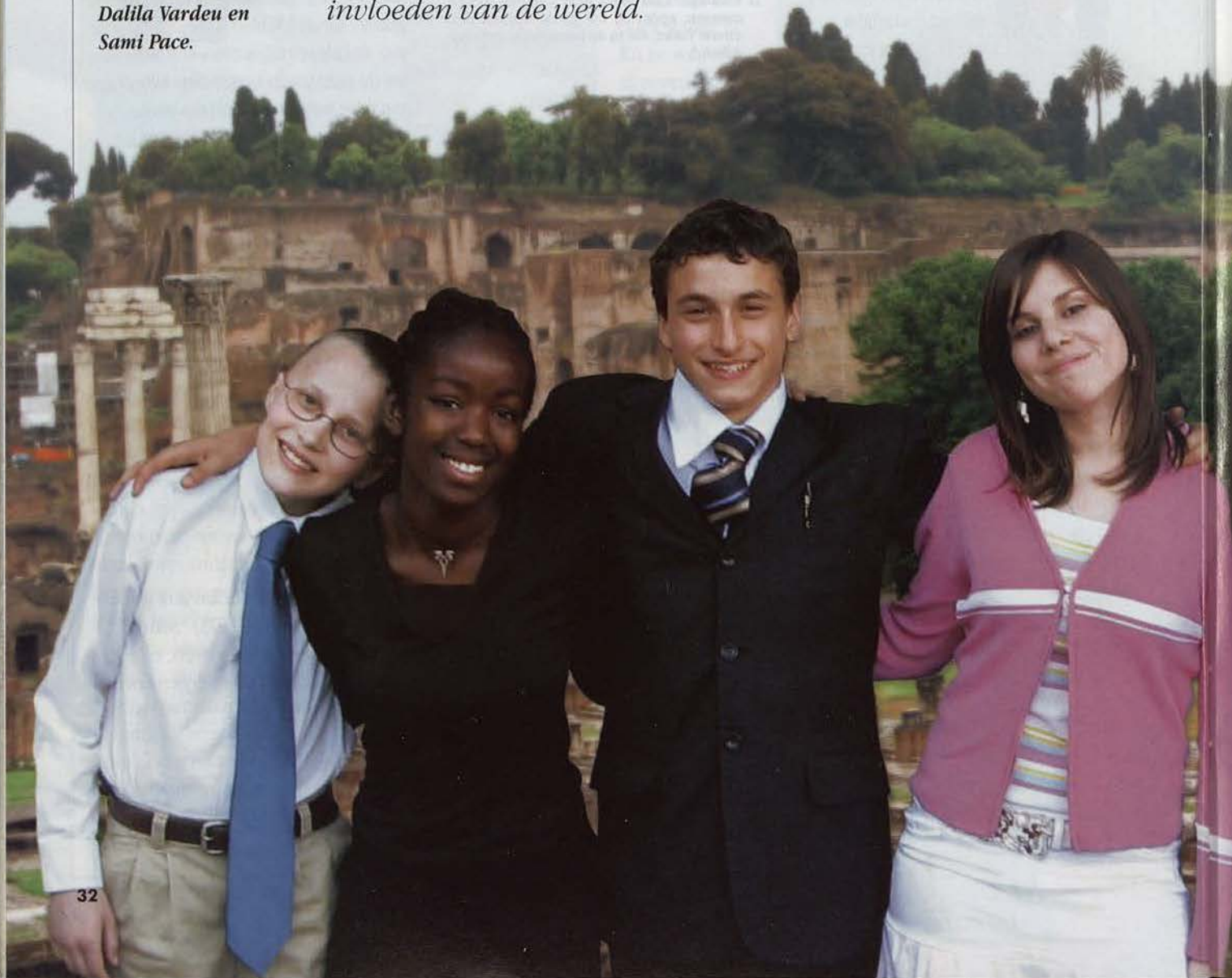
ROME

*Deze jongeren
putten kracht uit
een rechtschapen
levenswijze. Van
links naar rechts:
Andrew Bishop,
Arianna Hibo,
Riccardo Celestini,
Denise De Feo,
Davide Bosco,
Dalila Varden en
Sami Pace.*

JENNIFER MADDY
Kerkelijke tijdschriften

*Jongeren in Rome zijn
bestand tegen de slechte
invloeden van de wereld.*

DOEN... ZOALS DEZE ROMEINEN

Mensen lopen winkels in en uit en wuiven naar vrienden in het drukke stadscentrum. Enkele mensen bespreken zaken op weg naar hun werk terwijl anderen politieke meningen uitwisselen. Kinderen spelen en genieten van de ochtendzon.

Zo kan een gemiddelde dag er in het oude Rome uitgezien hebben.

Het Romeinse rijk was een machtige beschaving en zowel op militair als op economisch gebied allesoverheersend. Wie had kunnen voorzien dat het zou vallen?

Maar het viel. Het verval van het koninkrijk werd van binnenuit gevoed door machtswellust, zucht naar rijkdom en minachting van een rechtschapen levenswijze. Van buitenaf werd het verzwakkende rijk aangevallen en overwonnen door naburige machten.

Tegenwoordig staan de jongemannen en jongevrouwen van de ring Rome echter sterk, net als het rijk eens deed. Maar deze jongeren weerstaan wél de kwade invloeden van de tegenstander en versterken hun geestelijke instelling door goed te leven.

Romeinse zendelingen

De apostel Paulus schreef de Romeinen in een brief: 'Ik schaam mij het evangelie [van Christus] niet' (Romeinen 1:16). De jongeren van de kerk in het huidige Rome schamen zich niet en hebben evenmin aanmoediging

FOTO'S: JENNIFER MADDY

Te midden van de ruïnes van een stad uit de oudheid bouwen deze jonge heiligen der laatste dagen hun leven op een fundament van evangeliebeginselen, goede vriendschappen en hoge normen.

nodig om pal te staan voor wat zij geloven, hoewel dat soms misschien wel moeilijk is.

Arianna Hibo (15) zegt: 'Ik heb vriendinnen die mijn overtuiging niet delen, maar ze respecteren me toch.'

Dalila Vardeu (15) voegt daar aan toe: 'Ik heb vriendinnen die naar me luisteren en proberen te begrijpen waar ik voor sta.'

En waar staat ze voor? Welke kenmerken beschrijven deze weinige jongeren van de kerk die moeten overleven in de drukke Italiaanse hoofdstad? Eerlijk, toegewijd, vriendelijk, rechtschapen en oprecht willen zij het evangelie naleven en uitdragen.

Sami Pace (16) was quorumpresident diakenen terwijl hij het enige lid van dat quorum was. 'Ik kwam erachter hoe belangrijk zendingswerk is, al heb ik tot nu toe nog geen resultaat gezien', zegt hij. 'Ik ben de enige jongeman in mijn omgeving die lid van de kerk is. Ik begrijp het zendingswerk dagelijks iets beter.'

Denise De Feo (15) ziet in haar oudere broer een voorbeeld: 'Hij is op zending en maakt van alles mee. Niet al zijn ervaringen zijn prettig, maar hij kan me toch telkens weer wat leren. En dat geeft me troost.'

De jongeren weten dat zelfs schijnbaar onbeduidende vormen van dienstbaarheid of zendingswerk een positieve uitwerking op andere mensen kunnen hebben. Davide Bosco (17) zegt: 'In de Schriften vraagt de Heer ons om ons licht te laten schijnen (zie Matteüs 5:16) — niet om grote dingen te doen, maar kleine dingen.'

Voor de kracht van de Italiaanse jeugd

De jonge leden in Rome laten hun licht schijnen, wat een grote tegenstelling is met de vele Romeinen in de oudheid die helaas onrechtschapen praktijken in stand hielden die bijdroegen aan hun zedenverval. Maar de jongeren tegenwoordig weerspiegelen het licht van Christus en versterken hun

'Ik heb vriendinnen die mijn overtuiging niet delen, maar ze respecteren me toch.'

geestelijke instelling door hoge normen aan te houden en naar de tempel te gaan.

Denise ondervindt dat het evangelie naleven verlichting geeft van de grote druk die de wereld op haar uitoefent. Door het evangelie weet ze ook hoe ze het goede moet kiezen. 'Wat mijn vriendinnen doen, is niet altijd goed voor mij', zegt ze gewoon.

Riccardo Celestini (14) vindt het belangrijk dat hij steun krijgt bij het nemen van de juiste beslissingen: 'Soms heb ik ook de hulp van mijn familie nodig, of andere hulp, want alleen kan ik het niet.'

Die andere hulp komt ten dele van *Voor de kracht van de jeugd*. Die brochure helpt deze jongeren op verschillende manieren. Andrew Bishop (13) gaat niet naar trainingen en wedstrijden van zijn honkbalteam als die op zondag zijn.

Arianna houdt zich ook aan de raadgevingen over het heiligen van de sabbat. Ze doet aan hardlopen en moest vaak op zondag aan toernooien deelnemen. Maar na een tijdje wist ze dat ze een besluit moest nemen. 'Ik bad en hoewel ik het een moeilijke beslissing vond, besloot ik dat ik beter naar de kerk kon gaan', zegt ze.

Davide en Riccardo vinden dat de raadgevingen over eerlijkheid ook helpen. 'Op school kunnen we afkijken, spieken en huiswerk van anderen overschrijven', zegt Davide. 'Maar als wij dat niet doen, is dat het verschil tussen ons en andere mensen.' Hij voegt daar aan toe dat eerlijkheid 'een van die beginselen is waarvan je misschien denkt dat ze niet belangrijk zijn, maar het is nou juist datgene dat het verschil uitmaakt.'

Riccardo weet dat eerlijkheid in sport ook belangrijk is: 'Als je eerlijk bent, weet je dat je je best doet zonder vals te spelen. En dan ben je tevreden met je prestaties.'

Wijd en zijd

Er is maar één ding waar deze jongeren niet tevreden mee zijn, en dat is het aantal keren dat ze naar de tempel kunnen. Omdat er in Italië geen tempel is, maken de kerkleden in Rome een rit van negen uur (in elke richting)

'Ik kwam erachter hoe belangrijk zendingswerk is.'

naar de tempel bij Bern (Zwitserland). Daarom zijn er ook niet veel reizen voor dopen voor de doden. Maar ook al is de tempel ver weg, hij is deze jongeren toch dierbaar, en ze koesteren de bijzondere gevoelens die ze krijgen als ze erheen gaan.

'Als ik in de tempel ben, dan voel ik me thuis', zegt Sami. 'En ik groei elke keer een beetje.'

'Wat ik het fijnste vind aan de tempel, is dat ik er de Geest zo sterk voel', zegt Andrew. 'Ik weet dat onze voorouders ons dankbaar zijn omdat we ze helpen. We geven hun een geschenk.'

Dalila is het met hem eens. 'Het is fijn om te voelen dat die mensen aanvaardden wat wij voor hen doen. Het is een heerlijke ervaring.'

Arianna besluit de opmerkingen van haar vrienden met deze woorden: 'Dat is allemaal waar. De tempel is een heilige plek op aarde en het maakt niet uit of de tempel in Zwitserland staat of in Spanje. De Geest is altijd dezelfde, en we kunnen er elke keer door groeien.'

Het hedendaagse Rome is bezaaid met ruïnes van gebouwen, trappen en bogen uit de oudheid — onderdelen van eens grootse bouwwerken, vernietigd door sterkere krachten. De jongeren in Rome combineren de onderdelen van hun leven — het evangelie, de Schriften, het gezin, hun normen, de tempel — tot een sterk getuigenis dat de negatieve invloeden van de wereld weerstaat.

Sami heeft nog een tip hoe je die kracht kunt opdoen: 'Geef niet op. Ga gewoon door.' ■

'De Heer vraagt ons om ons licht te laten schijnen.'

LESSEN UIT HET
BOEK VAN MORMON

Doordat ik opzie naar de Heer, breidt Hij mijn beperkte, sterfelijke gezichtsveld uit tot een eeuwig perspectief.

Opzien naar de Heer

MARY N. COOK

Eerste raadgeefster in het algemeen jongevrouwenpresidium

Toen mijn man en ik in Azië werkzaam waren, liepen we vaak een wandelroute vlakbij onze woning in Hongkong, de Wan Chai Gap. Het is een steil, moeilijk te beklimmen pad, vooral op hete, vochtige zomerdagen.

Op een zaterdag merkte ik dat ik niet van onze wandeling genoot. Het leek meer een straf dan een lichamelijke oefening. Ik keek bijna de hele wandeling naar beneden, naar het pad, en had het gevoel dat we de top nooit zouden bereiken.

Ik ontdekte die dag iets interessants. Als ik naar beneden keek, was mijn gezichtsveld beperkt tot een nauw pad. Onder het voortsjokken zag ik telkens maar datzelfde beperkte uitzicht op het pad — ik zag alleen maar het pad. Maar toen ik opkeek, zag ik een prachtig uitzicht voor me. Ik zag bomen met felgele bloemen. Ik zag vogels vliegen en hoorde ze vrolijke melodietjes zingen. Ik zag Tai Chi-leerlingen ritmisch kleurrijke waaiers opendoen bij hun oefeningen. Al gauw bereikten we ons doel, Stubbs Road, en in de verte zag ik helderblauwe lucht en wattige witte wolken.

Opzien naar de Heer

Als we naar beneden kijken, concentreren we ons op het enge gezichtsveld van onze omstandigheden en missen we misschien veel kansen die de Heer voor ons heeft. Laten we ons gezichtsveld beperken door onze omstandigheden, of zien we op naar de Heer, die ons gezichtsveld kan verbreden?

Iedereen krijgt met moeilijkheden te kampen, zoals ziekten, verlies van dierbaren, ongelukken, echtscheidingen of financiële tegenslagen. We krijgen allemaal te maken met ongeplande problemen. Het is erg moeilijk om positief op moeilijkheden te reageren.

Het Eerste Presidium belooft echter in *Voor de kracht van de jeugd*: 'De Heer [zal] veel meer van je leven maken dan je zelf kunt. Hij zal je meer kansen en inzicht geven, en je sterken. Hij zal je de nodige hulp verlenen om je beproevingen en problemen het hoofd te bieden.'¹

De zoons van Mosiah begrepen dit beginsel en zagen

op naar de Heer in moeilijke omstandigheden. In het boek Alma lezen we:

'Zij hadden grote ellende gekend; zij hadden veel geleden, zowel lichamelijk als geestelijk (...) en ook veel kwelling in de geest. (...)

'En het geschiedde dat zij vele dagen in de wildernis reisden; en zij vastten veel en baden veel dat de Heer hun een deel van zijn Geest zou verlenen om hen te vergezellen en bij hen te blijven, opdat zij een werktuig in de handen Gods zouden zijn om, zo mogelijk, hun broeders, de Lamaniëten, tot de kennis der waarheid te brengen, tot de kennis van de verdorvenheid van de overleveringen van hun vaders, die niet juist waren' (Alma 17:5, 9).

Vervolgens concentreerden zich zij niet meer op hun kwellingen, maar zochten zij naar manieren om als werktuigen in Gods handen andere mensen op te beuren en tot zegen te zijn. In antwoord op hun vasten en gebeden,

Ik wachtte niet tot men mij ergens bij betrok, ik zocht actief naar mogelijkheden daartoe.

geloof en werken, gaf de Heer hun de hulp die zij in moeilijke omstandigheden nodig hadden.

De moed om voort te gaan

Ik was 37 jaar toen ik me in de Salt Laketempel aan mijn echtgenoot liet verzegelen. Mijn jaren als alleenstaande hadden veel unieke moeilijkheden opgeleverd. Ik had altijd gedacht dat ik vóór mijn 25ste levensjaar getrouwd zou zijn en kinderen zou hebben, maar ik bevond me op die leeftijd in omstandigheden die heel anders waren dan ik gepland had.

Maar al te vaak keek ik naar beneden en concentreerde ik me op *mijzelf* en mijn omstandigheden. Mijn gezichtsveld was te beperkt. Het leven leek zo hard en oneerlijk. Ik raakte ontmoedigd en raakte mijn zelfvertrouwen kwijt.

Ik herinner me een belangrijk punt in mijn leven waarop ik, net als de zonen van Mosiah, opzag naar de Heer. Ik was altijd actief in de kerk gebleven en had kennis 'der waarheid' (1 Timoteüs 2:4; 2 Timoteüs 3:7), maar ik wilde meer. Ik nam het besluit om ijveriger de Schriften te bestuderen, meer te bidden en beter mijn best te doen om de leiding van de Geest te verdienen. Ik verlangde ernaar een 'werktuig in de handen Gods' te zijn, net als de zonen van Mosiah.

Ik moest 'moed vatten' (Alma 17:12) om naar nieuwe kansen te zoeken. Ik stelde doelen op het gebied van mijn carrière en schreef me in voor een vervolgstudie om een betere positie te kunnen krijgen. Ik besloot van een alleenstaandenwijk naar een gezinswijk te verhuizen. Ik ging naar activiteiten, familiepicknicks, diners en programma's voor

volwassenen. Ik werd lid van het wijkkoor. Ik leerde de bisschop goed kennen. Hij was een wijs, zorgzaam man die mij roeping gaf die mij tot zegen strekten.

Door huisbezoek te doen en naar ZHV-activiteiten te gaan, sloot ik vriendschap met veel vrouwen, en zij betrokken mij vaak bij hun gezinsactiviteiten. Maar ik *wachtte* niet tot ze me erbij betrokken, ik zocht actief naar mogelijkheden daartoe. Ik bood aan om op hun kinderen te passen en ik nodigde gezinnen te eten uit. Hun kinderen werden mijn kinderen.

Ik besepte ook dat je eigen gezin de beste plek is om liefde te geven en te ontvangen. Mijn broer had drie kinderen en ik raakte geïnteresseerd in hun leven, schoolwerk en activiteiten.

Omdat ik een bijdrage leverde, nam mijn zelfvertrouwen toe. En ik vond het leven interessanter en bevredigender door op te zien naar de Heer. Net zoals ik de bomen, de bloemen, de vogels en de mensen zag toen ik op Wan Chai Gap opzag, zag ik door op te zien naar de Heer nieuwe kansen voor mijn leven.

Als ik blijf opzien naar de Heer, zie ik in dat Hij mijn beperkte, sterfelijke gezichtsveld uitbreidt tot een eeuwig perspectief. Door antwoorden op gebeden ben ik erachter gekomen dat de Heer mij kent, dat Hij mij liefheeft, en dat Hij op de hoogte is van mijn omstandigheden. Door die wetenschap heb ik het geloof gekregen dat Hij me *echt* zal blijven helpen met toekomstige beproevingen en moeilijkheden, als ik maar naar Hem blijf opzien voor kansen en ik 'ongeacht [mijn] omstandigheden, voor rechtschapenheid en geluk [kies]'.² ■

NOTEN

1. *Voor de kracht van de jeugd* (2001), p. 42.
2. *Voor de kracht van de jeugd*, p. 5.

Jeugdwerklidjes waren mij tot zegen

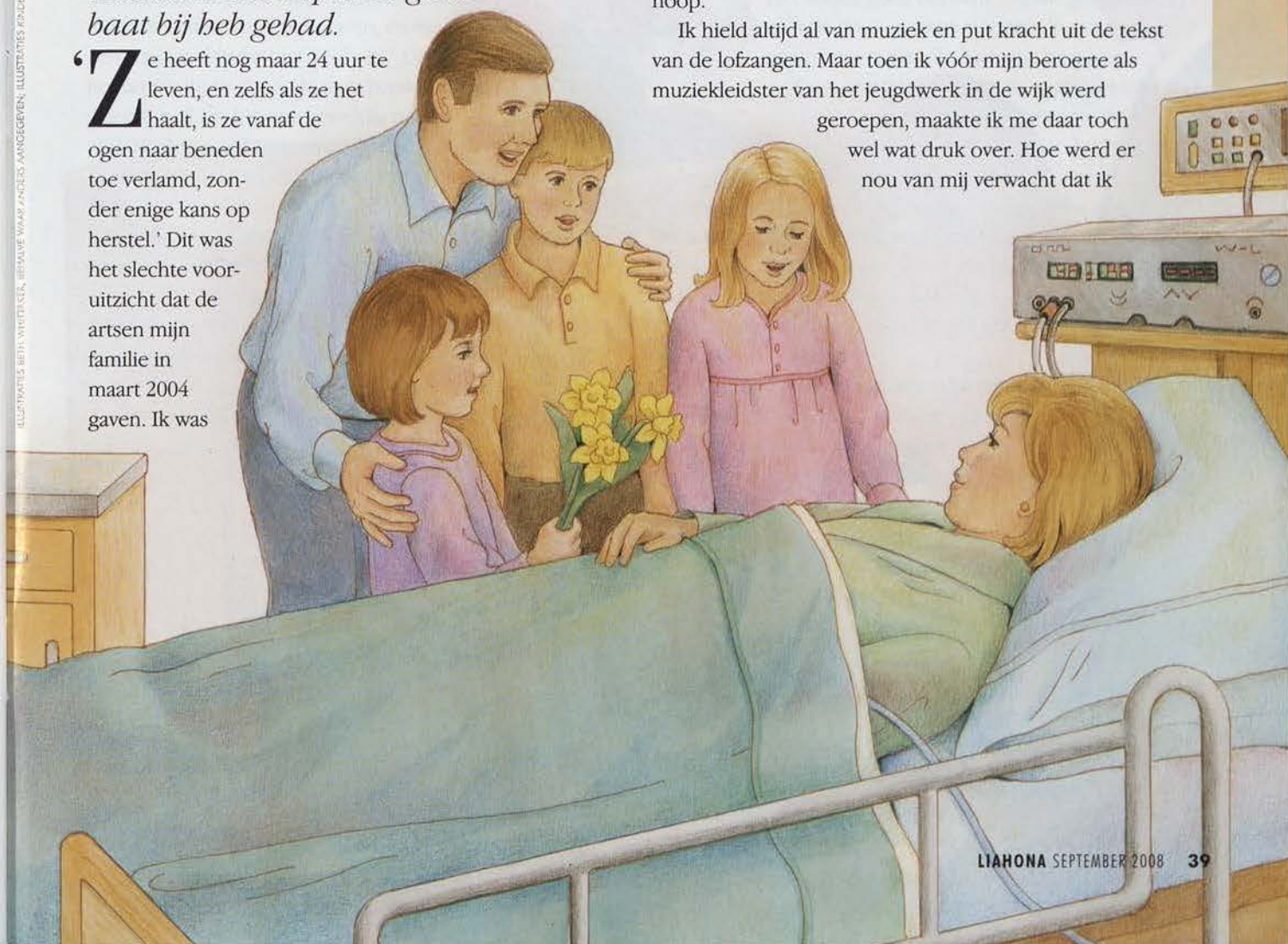
JENNIFER A. LYNN

Ik had niet verwacht zelf wat te hebben aan mijn roeping als muzikleidster. Maar nu kan ik bijna geen manier bedenken waarop ik er géén baat bij heb gehad.

Ze heeft nog maar 24 uur te leven, en zelfs als ze het haalt, is ze vanaf de ogen naar beneden toe verlamd, zonder enige kans op herstel.' Dit was het slechte vooruitzicht dat de artsen mijn familie in maart 2004 gaven. Ik was

nog maar dertig jaar, maar ik had een beroerte gehad waardoor ik niet kon spreken of me bewegen. En toch had ik door mijn ervaringen in mijn vorige roeping als muzikleidster van het jeugdwerk in die donkere, eenzame uren hoop.

Ik hield altijd al van muziek en put kracht uit de tekst van de lofzangen. Maar toen ik vóór mijn beroerte als muzikleidster van het jeugdwerk in de wijk werd geroepen, maakte ik me daar toch wel wat druk over. Hoe werd er nou van mij verwacht dat ik

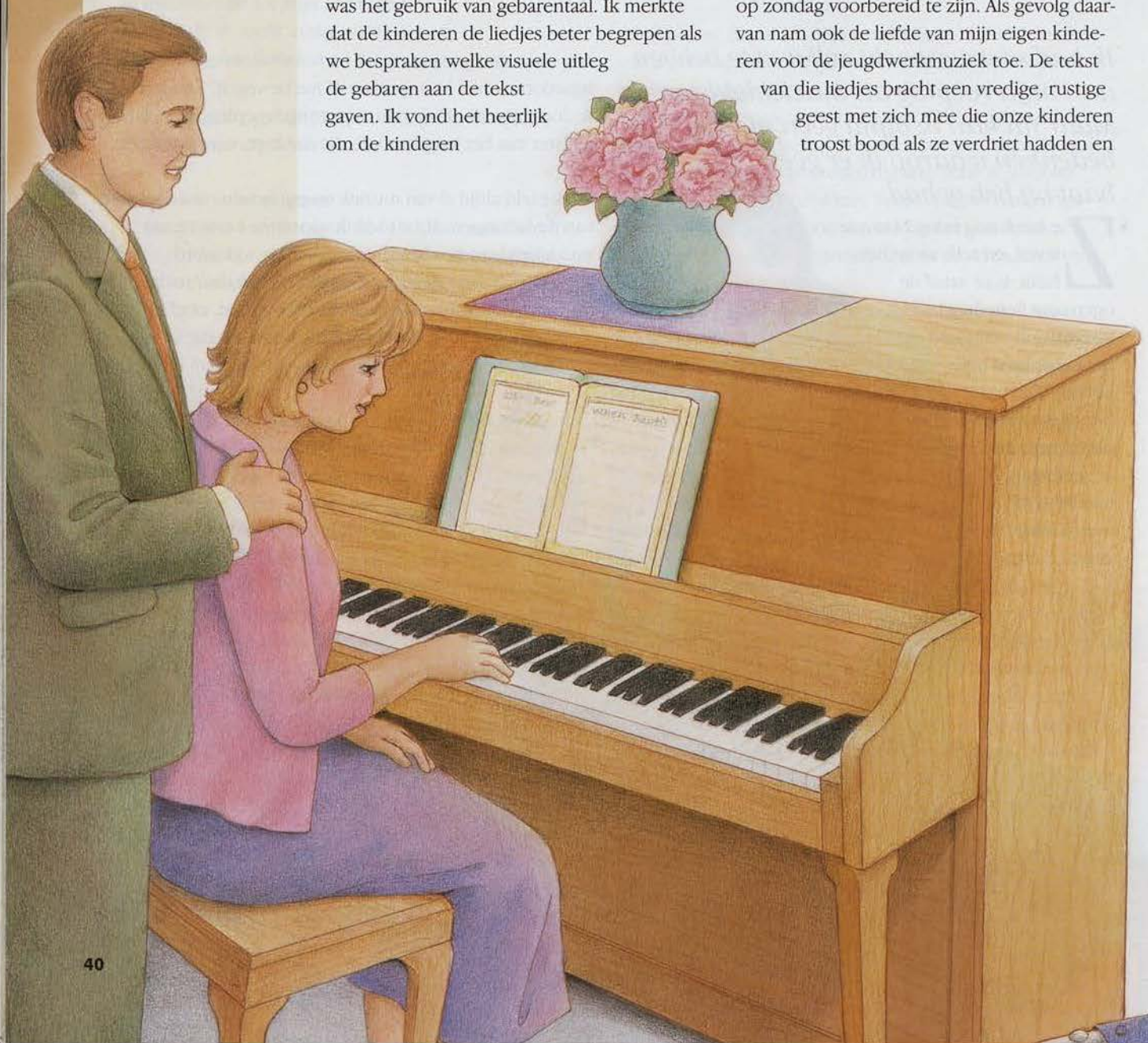
Met zo veel recente ervaring in het zingen van jeugdwerkliedjes, ondervond ik dat zij het waren die mij in mijn beproevingen staande hielden.

iets goeds tot stand kon brengen in het leven van de kinderen? Door mijn achtergrond in het muziekonderwijs had ik geleerd om onderwijsdoelen te stellen, dus besloot ik om de kinderen te helpen bij het zingen de Geest te voelen. Als we liedjes zongen zoals 'Lang geleden in de hemel', constateerde ik verbaasd hoe sterk de aanwezigheid van de Heilige Geest in het lokaal was en wat voor diepzinnige, goed doordachte vragen de kinderen over de tekst stelden.

Een van mijn lievelingsonderwijsmethodes was het gebruik van gebarentaal. Ik merkte dat de kinderen de liedjes beter begrepen als we bespraken welke visuele uitleg de gebaren aan de tekst gaven. Ik vond het heerlijk om de kinderen

te horen zingen en ze de gebaren bij 'Ik wil graag als Jezus worden'² te zien maken. De boodschap sprak tot mijn hart en ik had vaak het gevoel dat ik de begunstigde was van de Geest die de kinderen uitnodigden. Ik voelde mijn getuigenis groeien en ik voelde me echt gezegend door de Heer.

De zegeningen van mijn roeping als muzikleidster van het jeugdwerk beperkten zich echter niet tot het jeugdwerklokaal. Die roeping maakte het ook noodzakelijk dat ik thuis de muziek repeteerde en speelde om op zondag voorbereid te zijn. Als gevolg daarvan nam ook de liefde van mijn eigen kinderen voor de jeugdwerkmuziek toe. De tekst van die liedjes bracht een vredige, rustige geest met zich mee die onze kinderen troost bood als ze verdriet hadden en

ik ze 's avonds in slaap suste. Ze stonden erop om in de auto naar de cd *Kinderliedjes*³ te luisteren, zelfs als het een korte rit was, en daardoor leerden ze gaandeweg veel van de liedjes uit het hoofd.

Maar pas na mijn beroerte besepte ik hoe verstrekkend de gevolgen van deze muziek voor mij waren. Met zo veel recente ervaring in het zingen van jeugdwerkliedjes, ondervond ik dat zij het waren die mij in mijn beproevingen staande hielden. Op mijn moeilijkste momenten bad ik en zong ik in gedachten 'Gebed van een kind'.⁴ Als ik net als een kind het eerste vers, 'Hemelse Vader, hoort U mijn gebed', uitriep, antwoordde Hij mij gelukkig door mij gerust te stellen dat ik niet alleen was en dat Hij er *inderdaad* was, zoals in het tweede vers van het liedje staat. Wat een kracht en een geruststelling!

Tijdens het genezingsproces kwam mijn man met de kinderen naar mijn ziekenhuiskamer om gezinsavond te houden, en vaak zongen we dan 'Omdat hier liefde is'.⁵ Dat was het laatste liedje dat ik de jeugdwerkkinderen geleerd had, en het was geweldig om het mijn kinderen te horen zingen, omdat ik wist dat ik die zaadjes gezaaid had. Terwijl ze zongen, kon ik me de situatie van de moeder in het liedje indenken, die geknield bad. (En ik wenste zó dat ik ook kon knielen!) Haar smeekebeden aan haar hemelse Vader waren ook de mijne. En ik was net zo dankbaar voor het priesterschapsgzeg in mijn gezin. Hoewel ik deze gedachten en gevoelens over mijn gezin niet kon uiten, bracht het jeugdwerkliedje ze voor mij onder woorden.

Er zijn inmiddels bijna vier jaar verstreken sinds

mijn beroerte en ik heb al veel meer vaardigheden weer teruggekregen dan de artsen ooit verwacht hadden. Ik heb weer een beetje beheersing over mijn rechterarm, waardoor ik kan typen op mijn computer en mijn gemotoriseerde rolstoel bedienen. Ik gebruik een aangepaste soort gebarentaal — die ik voor het eerst in mijn jeugdwerkgroeping gebruikte — om te communiceren. Daardoor kan ik nog steeds jeugdwerkliedjes met mijn kinderen 'zingen' en kan ik mijn gevoelens uiten tegenover familieleden en vrienden.

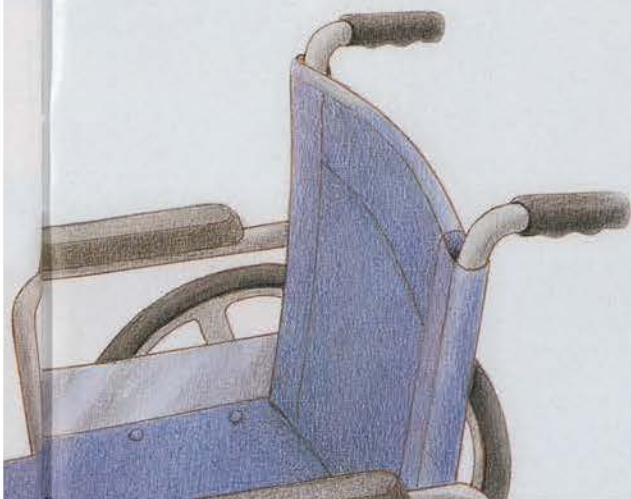
Vóór mijn beroerte was ik van plan geweest te zingen bij de doop van mijn kinderen. In augustus 2005 werd mijn oudste, Zach, gedoopt. Het lukte me om met mijn rechterhand 'Als ik gedoopt ben'⁶ te pingelen op de piano, terwijl mijn man me ondersteunde om me op het pianobankje overeind te houden. Het voelde goed om mijn diepste gevoelens over de doop te uiten met behulp van muziek, en op een manier die Zach zou begrijpen.

Toen ik in mijn roeping als muzikleidster van het jeugdwerk begon, verwachtte ik niet dat ik daar zelf baat bij zou hebben. Maar het is duidelijk dat ik dat wél had! De jeugdwerkliedjes hebben mij gezegend met een beter begrip van de evangeliebeginselen, een sterker getuigenis, de mogelijkheid om met mijn gezin te communiceren, en de kracht om door te zetten. De teksten en melodieën van de jeugdwerkliedjes zijn weliswaar eenvoudig, maar de boodschap en de kracht die ervan uitgaan zijn duidelijk.

We begrijpen misschien niet altijd waarom de Heer ons een bepaalde taak geeft. Maar we moeten toch op de Heer vertrouwen en ons geloof in Hem en zijn ingevingen stellen. Ik ben erg dankbaar dat ik vóór mijn beroerte muzikleidster van het jeugdwerk was! Met de liedjes die ik niet meer kan zingen, kan ik toch nog mijn gevoelens aangaande het evangelie aan anderen kenbaar maken. Telkens als ik mijn kinderen jeugdwerkliedjes hoor zingen, weet ik dat hun getuigenis gesterkt wordt en dat zij mijn liefde voor de Heer en voor zijn evangelie delen. ■

NOTEN

1. *Kinderliedjes*, p. 144.
2. *Kinderliedjes*, p. 40.
3. Artikelnr. 50428 120.
4. *Kinderliedjes*, p. 6.
5. *Kinderliedjes*, p. 102.
6. *Kinderliedjes*, p. 53.

Ik doe mijn deel en God doet de rest

JENNY PIDERIT DE LA MAZA

Ik ben inmiddels jongvolwassene, maar ik heb mijn hele leven lang veel gehad aan iets wat ik mee-maakte als klein meisje. Ik kom uit Renaico, een klein plaatsje in Chili. Het ontroert me om terug te denken aan de tijd dat mijn moeder, Ruby, jeugdwerkpresidente was. We hadden toen maar een kleine gemeente en ik was het enige kind in het jeugdwerk. Zij gaf les. Als we op zondagmorgen in de kerk waren aangekomen, zei ze: 'Goedemorgen, Jenny. Ik ben je jeugdwerklerares.' Dat zei ze elke week. We deden dan een openingsgebed, zongen een liedje, en daarna gaf ze de les.

Ze bezocht geregeld kinderen die niet meer actief waren. Ze noemde ze liefdevol 'mijn kleine schatjes'. Vaak zagen we die kinderen op straat spelen en mama stopte dan met de auto en zei vrolijk: 'Hé, ik zie je zondag wel in de kerk.' De meesten zeiden dan oké. Maar op zondag waren alleen mama en ik er.

Soms raakte ik gefrustreerd als die kinderen niet naar de kerk gingen. Dan zei ik: 'Nou niet meer, mama. Ze willen niet komen.' Maar ze antwoordde dan op haar liefdevolle wijze: 'Ik moet verantwoordelijk zijn in mijn roeping en volharden.'

Op een dag gebeurde het ongelooflijke. Een jongen die Carlos heette, kwam naar de kerk en zei: 'Zie, zuster

ILLUSTRATIE: NATALIE MAJAN

Ruby, ik zei toch dat ik zou komen.' Toen waren we tenminste met zijn tweeën. Mijn moeder straalde van vreugde. En elke keer als Carlos naar de les kwam, zei ze tegen mij: 'Zie je, liefje, we moeten volharden, dan doet God de rest.'

Op een dag begon Carlos een jongen mee te nemen die Alexis heette. We speelden met zijn drieën, en we zijn tot op de dag van vandaag nog vrienden. Van die dag af kwamen er steeds meer kinderen.

Mijn moeder werd na twee jaar van haar taak ontheven. Toen ze het jeugdwerk verliet, kwamen er wekelijks 35 kinderen. Wat was het fijn om te zien dat mijn moeder iets

terugkreeg voor de liefde die zij de kinderen gaf. Er zijn sinds haar ontheffing meer dan tien jaren verstreken en de kerk is hier nu groter, maar niemand heeft haar prestatie geëvenaard om 35 kinderen naar het jeugdwerk te krijgen!

Ik ben nu jeugdwerkpresidente. Ik houd van die kleine kinderen, van wie ik zo veel heb geleerd. Ik ben erg dankbaar voor deze fijne roeping en voor mijn moeders voorbeeld van volharding. Ik weet dat onze hemelse Vader leeft en dat het waar is wat mijn moeder zegt: 'Ik doe mijn deel, en Hij doet de rest.' ■

Als mijn moeder kinderen zag spelen, stopte ze en nodigde zij ze vrolijk uit om naar de kerk te komen.

VAN GENERATIE

Wat doe je met de geestelijke kennis die je wordt aangeboden?

ADAM C. OLSON
Kerkelijke tijdschriften

Als je het eerste vers van het Boek van Mormon hebt gelezen, weet je al iets van de zeventienjarige Juan Ordoñez en zijn vijftienjarige zus, Mayra, uit de wijk Pachitol in de ring Patzicía (Guatemala).

Juan, Mayra en hun zeven oudere broers en zussen zijn namelijk 'geboren uit goede ouders' die hun kinderen dingen hebben geleerd die de familie nodig heeft om te overleven, zoals de familieambachten van boer en tortillabakker, maar ook de taal van hun voorouders, Cakchiquel.

Maar dat zijn niet de enige manieren waarop hun familie op die van Nephi lijkt. Juan en Mayra hebben ouders die begrijpen dat het net zo belangrijk is om 'kennis van de goedheid en verborgenheden Gods' (1 Nephi 1:1) als overlevingsvaardigheden door te geven.

Hoewel veel tieners geen ouders hebben die op Lehi en Sariah lijken en het evangelie doorgeven (zie het kader op pagina 47), is voor Juan, Mayra, en anderen die dat wél hebben, de vraag: Worden wij leerlingen zoals Nephi die luisteren, evangeliewaarheden toepassen, en ze ook nog

doorgeven? Of worden wij als Laman en Lemuël, die dezelfde informatie kregen, maar niet zelf de waarheid wilden ontdekken en die ook niet door konden geven?

Hoe wordt waarheid doorgegeven?

Juan kan zich niet herinneren hoe oud hij was toen hij met zijn vader op het land ging werken. 'De kinderen begonnen al jong met me mee te gaan', zegt Joel, Juans vader. 'Ze leerden door te kijken en te doen wat ze konden, afhankelijk van hun kracht en vaardigheden.'

Zo leerde Mayra ook tortilla's bakken, door naar haar moeder en zussen te kijken tot ze oud genoeg was om te helpen.

Maar ploegen, planten en tortilla's bakken zijn niet de enige dingen die van de ene generatie aan de andere worden doorgegeven. Mayra's moeder was bij het kneden en vormen van tortilla's ook het karakter van haar dochter aan het vormen. En bij het ontginnen, bewerken en inzaaien van de grond, deed broeder Ordoñez datzelfde met Juans hart.

Doordat de familie veel tijd samen doorbracht, konden de kinderen niet alleen zien hoe hun ouders werkten, maar ook hoe zij leefden. En als de gelegenheid zich voordeed, maakten de ouders het evangelie het onderwerp

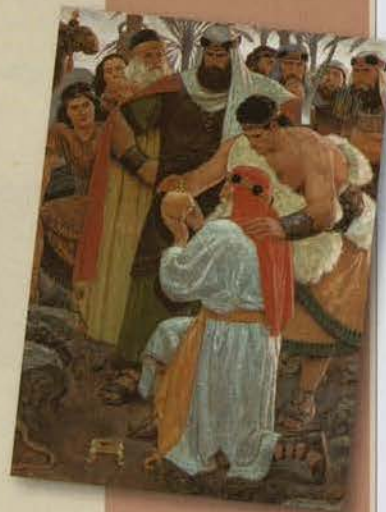
van gesprek tijdens hun werk.

Maar kijken — en zelfs doen — is niet altijd genoeg. In de eerste familie die in het Boek van Mormon wordt genoemd, hoorden Laman en Lemuël hetzelfde van hun vader als Nephi, en zij deden zelfs wat hun vader vroeg. Maar er ontbrak iets belangrijks, iets dat Juan en Mayra wél hebben — het verlangen om te leren.

De dingen die Juan (linksonder) en Mayra (links) leren van hun ouders (tegenoverliggende pagina) zijn niet alleen belangrijk voor hun stoffelijke overleven, maar ook voor hun geestelijke overleven.

OP GENERATIE

Als Juan en Mayra deze belangrijke dingen niet zelf leren, hoe kunnen zij ze dan doorgeven aan hun kinderen?

Hoe graag wil je het?

Juan en Mayra wonen in Patzicía, een Cakchiquelgemeenschap op enkele uren reizen afstand van Guatemala-Stad.

Omdat veel mensen die hun tortilla's kopen en gebruik maken van hun ploegdiensten geen Spaans spreken, was het belangrijk dat Juan en Mayra Cakchiquel leerden.

Maar niet iedereen denkt er zo over. Op school wordt er niet in Cakchiquel onderwezen. De taal is al honderden jaren van generatie op generatie doorgegeven. Maar in elke nieuwe generatie zijn er veel mensen die het niet willen leren of daar de noodzaak niet van inzien.

Een verlangen om iets te weten is van onmisbaar belang bij meer dan alleen talen leren. Lehi wilde dat zijn familieleden zelf zouden weten dat het evangelie waar is, maar dat wilden ze niet allemaal (zie 1 Nephi 8:12, 17-18). Nephi hoorde zijn

vader niet alleen aan en deed wat hij vroeg, maar hij wilde het zelf te weten komen (zie 1 Nephi 10:17). Hoewel Laman en Lemuël hun vader gehoorzaamden, deden zij dat met tegenzin (zie 1 Nephi 2:11-12). Zij wilden geen moeite doen om het zelf te

EEN GETUIGENIS KRIJGEN

'Een getuigenis is niet erfelijk.

We worden niet met een getuigenis geboren. Zo wordt een getuigenis ook niet automatisch van generatie op generatie doorgegeven zonder het voorbeeld van goede leerkrachten.'

Ouderling Robert D. Hales van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Met geloof bezielde lesgeven', *Liahona*, september 2003, p. 16.

weten te komen, en zeiden: 'de Heer maakt ons zo iets niet bekend' (zie 1 Nephi 15:8-9).

Verbreek de keten niet

Toen hun kinderen opgroeiden, vroegen broeder en zuster Ordoñez zich vaak af of hun kinderen zouden luisteren. Zouden ze gehoorzamen? Zouden

ze het willen weten, net als Nephi? Zouden ze het evangelie doorgeven aan *bun* kinderen?

Het is misschien te vroeg om daar het antwoord op te weten. Maar broeder en zuster Ordoñez hebben reden om te hopen.

Hun oudere kinderen zijn begonnen het evangelie door te geven. En de jongere kinderen zien ook al in hoe belangrijk het is het evangelie door te geven. 'Het is soms moeilijk om raad van je ouders aan te nemen', zegt Juan. 'Maar ik ben dankbaar voor hun hulp.'

Mayra zegt: 'Ze hebben me niet alleen

geleerd bonen te koken en tortilla's te bakken. Ze hebben me geleerd wat de juiste weg is — God volgen.' ■

HET EVANGELIE IN JE EENTJE NALEVEN

Als je nu eens ouders hebt die het evangelie niet doorgeven? Misschien hebben ze het niet aanvaard, of misschien leven ze er niet naar. Als je de eerste in je familie bent die het evangelie aanneemt, of de enige die er actief naar leeft, dan kan dat heel eenzaam zijn. Maar dat betekent niet dat je de enige bent.

Er zijn meer mensen zoals jij in de kerk en in de Schriften. Toen Alma de oude nog een jonge man was, aanvaardde hij als enige het evangelie waarin Abinadi onderwees. Hij werd de stad uitgejaagd omdat hij de waarheid verdedigde. Maar omdat hij stoutmoedig genoeg was om het evangelie niet

alleen na te leven, maar het ook te verkondigen, geloofden andere mensen ook al gauw. Zijn geloof was zijn kinderen tot zegen en het droeg ertoe bij dat er een keten van meerdere generaties gelovigen ontstond die met hun voorbeeld en leiderschap een grote kracht voor de kerk waren.

Als je je alleen hebt gevoeld in het naleven van het evangelie, vat dan moed. Er zijn in het verleden meer mensen geweest zoals jij, en er zijn nu ook meer mensen zoals jij.

'Sinds de begindagen van de kerk hebben de eerstegeneratieleden wellicht nooit zo'n groot percentage van het ledental van

de kerk uitgemaakt als nu', aldus ouderling Paul B. Pieper van de Zeventig tijdens de algemene oktoberconferentie van 2006. 'Uw geloof en getuigenis zijn een kracht en zegen voor anderen. (...)

Als eerstegeneratielid neemt u een belangrijke plaats in uw familie in. Als ware discipel van Jezus Christus bent u een voorbeeld voor uw familieleden. Als u thuis het evangelie naleeft, zullen de mensen om u heen, of ze nu lid van de kerk zijn of niet, de liefde van de Heiland voelen. Dan weten ze dat u met iets goeds bezig bent, ook als zij het niet begrijpen of niet voldoende geloof hebben om het te accepteren. Blijf geduldig en vriendelijk, bid

iedere dag om erachter te komen hoe u hen van dienst kunt zijn. Dan zal de Heer u zegenen om uw familieleden ten goede te beïnvloeden. Als u voortdurend goed en oprecht bent, zult u getrouwheid en rechtschapenheid ontwikkelen. Daardoor zal niet alleen uw leven worden gevormd, maar, [belangrijker nog, stelt u een norm voor uw gezin en uw verdere nageslacht.]' ('De eerste generatie', *Liahona*, november 2006, pp. 11-12.)

Dus of je nu deel uitmaakt van de eerste generatie of de vijfde, met je levenswijze kun je een bijdrage leveren aan het beginnen of in stand houden van een lange keten generaties die de zegeningen van het evangelie van Jezus Christus hebben.

Een getuigenis krijgen

Ik ben erg dankbaar dat ik de *Liabona* krijg. Het geeft antwoord op veel van mijn vragen. Een artikel van ouderling David A. Bednar, 'Zoek kennis door geloof' (september 2007), heeft mij geholpen. Ik voelde de Geest toen ik het las en ik kreeg het antwoord dat ik mijn getuigenis van het Boek van Mormon moest geven om bevestiging van de Geest te krijgen dat het waar is.

Genes L. Nallonar (Filipijnen)

Drie boodschappen voor iedereen

Ik ben steeds dankbaarder voor ons kerktijdschrift, de *Liabona*. Het speelt een erg belangrijke rol in mijn leven. De *Liabona* heeft me al zo vaak geholpen om de juiste beslissingen te nemen. In zijn artikel 'Drie boodschappen voor jongvolwassenen' in de uitgave van april 2007, moedigde ouderling Earl C. Tingey de jongeren aan om actief te zijn in de kerk. Hij adviseerde hen om zich voor te bereiden op de toekomst door nu verstandige beslissingen te nemen, zodat ze in moeilijke situaties niet in paniek hoeven te raken omdat ze niet weten wat ze moeten doen, maar dat ze erop voorbereid zullen zijn. Dit artikel was gericht aan de jongvolwassenen van de kerk. Ik ben 55 jaar, maar toen ik het las, besefte ik dat het ook voor mij was geschreven.

Olga Khripko (Oekraïne)

Wat vond u van het tijdschrift?

Mijn man was vroeger hoofd distributie van de *Liabona* in Peru. Op zijn maandelijkse reizen ontmoette hij mensen die werkzaam waren in beveiligingshokjes en die geen lid van de kerk waren. Ze vroegen altijd: 'Wat hebt u in uw bestelwagen?' Hij antwoordde altijd vriendelijk: 'Tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen — ze heten *Liabona*.'

Vaak intrigeerde hen dat en wilden ze er meer over weten. En omdat mijn man altijd extra exemplaren bij zich had, gaf hij ze er dan een. Omdat hij altijd naar dezelfde plaatsen ging, vroeg hij hen dan bij terugkeer: 'Wat vond u van het tijdschrift?' En als ze dan zeiden dat ze het gelezen hadden, vroeg hij hun naam en gaf die aan de zendingen zodat die hen thuis wat over de kerk konden leren.

Jaren later verlieten we op een dag de tempel. Het was een verrassing toen mijn man de beampte in het beveiligingshokje herkende. Hij was gedoopt en bereidde zich met zijn dierbaren voor om een eeuwig gezin te worden.

Dank u, beste broeders en zusters, dat u zulke interessante artikelen

schrijft. Ze helpen ons allemaal om vooruitgang te maken, en alles wat we in het tijdschrift lezen, raakt ons hart.

Ana Meza de Eulogio (Peru)

Het belang van bekering

Ik ben geroepen als ZHV-leerkracht voor de vierde zondag. Ik gaf onder meer een les over een toespraak die 'Bekering en verandering' heette, van ouderling Russell M. Nelson, uit de *Liabona* van mei 2007. Bij het voorbereiden van mijn les, ontdekte ik hoe belangrijk bekering is.

Ik kijk er altijd naar uit om in de *Liabona* te lezen. Ik kan door de *Liabona* heel veel leren en voelen.

Anoniem (Japan)

De *Liabona* is ons tot gids

Ik lees de *Liabona* al meer dan 34 jaar. Ik ben vaak tot tranen toe geroerd als ik lees over mijn broeders en zusters en hoe zij er getrouw naar streven om het evangelie na te leven. Ik vind alles in de *Liabona* fijn, maar ik dank u vooral voor het artikel 'Hulp bieden aan wie worstelen met aantrekking tot hetzelfde geslacht', van ouderling Jeffrey R. Holland (oktober 2007). De Schriften en de *Liabona* zijn samen mijn gezin tot gids.

Naam bekend bij de redactie

E-mail uw opmerkingen naar liabona@ldschurch.org of stuur ze naar:

Liabona, Comment

50 E. North Temple St., Rm. 2420

Salt Lake City, UT 84150-3220, VS.

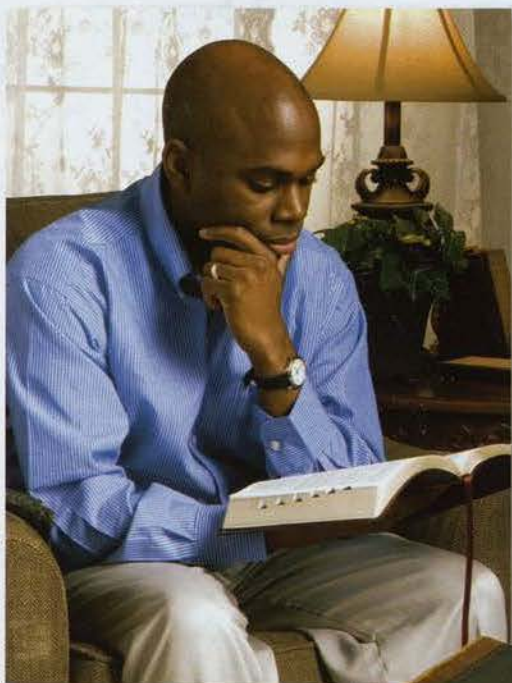
Brieven kunnen om redenen van lengte of duidelijkheid geredigeerd worden.

KOPIËREN NIET TOEGESTAAN; BANDILLUSTRATIE © ARTIBEATS

Jay Bryant Ward, Kleine

Toen Jezus Christus in 34 n.C. een bezoek bracht aan het volk dat in het land Overvloed bijeen was gekomen, 'nam [Hij] hun kinderen één voor één, en zegende hen, en bad voor hen tot de Vader. 'En toen Hij dit had gedaan, weende Hij wederom; 'En Hij sprak tot de schare, en zeide tot hen: Ziet uw kleinen' (3 Nephi 17:21–23).

De Heer heeft geboden: 'Zoekt kennis, ja, door studie en ook door geloof' (LV 88:118). Het is een van de ruim 140 schriftteksten over leren. Hoe kunnen we het beste gebruik maken van onze kansen om te leren? Zie 'De kracht van ijverig leren', p. 16.

